

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2018/843 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2018.

o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ glavni je pravni instrument u sprečavanju korištenja financijskog sustava Unije u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Tom se direktivom, čiji je rok za prenošenje 26. lipnja 2017., uspostavlja učinkovit i sveobuhvatan pravni okvir za rješavanje pitanja prikupljanja novca ili imovine u terorističke svrhe tako što se od država članica zahtijeva da prepoznaju, razumiju i smanje rizike povezane s pranjem novca i financiranjem terorizma.
- (2) Nedavni teroristički napadi razotkrili su pojavu novih trendova, osobito u vezi s načinom na koji terorističke skupine financiraju i provode svoje operacije. Određene usluge moderne tehnologije postaju sve popularnije kao alternativni financijski sustavi koji tako ostaju izvan područja primjene prava Unije ili se koriste izuzećima od zakonskih obveza, što bi moglo više ne biti opravdano. Kako bi se držao korak s trendovima koji se mijenjaju, trebale bi se poduzeti dodatne mjere radi osiguranja veće transparentnosti financijskih transakcija, korporativnih i drugih pravnih subjekata, kao i trustova i pravnih aranžmana koji imaju strukturu ili funkcije slične trustu („slični pravni aranžmani”), s ciljem poboljšanja postojećeg preventivnog okvira i djelotvornije borbe protiv financiranja terorizma. Važno je napomenuti da bi mjere koje se poduzimaju trebale biti razmjerne rizicima.
- (3) Ujedinjeni narodi (UN), Interpol i Europol izvješćuju o sve većoj povezanosti organiziranog kriminala i terorizma. Povezanost organiziranog kriminala i terorizma te veze između kriminalnih i terorističkih skupina predstavljaju sve veću sigurnosnu prijetnju Uniji. Sprečavanje korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma sastavni je dio svake strategije za rješavanje te prijetnje.

⁽¹⁾ SL C 459, 9.12.2016., str. 3.

⁽²⁾ SL C 34, 2.2.2017., str. 121.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 19. travnja 2018. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 14. svibnja 2018.

⁽⁴⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

- (4) Iako je posljednjih nekoliko godina došlo do značajnih poboljšanja u donošenju i provedbi standarda Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF) i podršci koju države članice pružaju radu Organizacije za ekonomsku suradnju i razvoj u području transparentnosti, jasna je potreba za daljnjim povećanjem sveukupne transparentnosti gospodarskog i financijskog okruženja u Uniji. Sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma ne može biti djelotvorno ako okruženje nije nepovoljno za kriminalce koji utočište za svoja financijska sredstva traže putem netransparentnih struktura. Integritet financijskog sustava Unije ovisi o transparentnosti korporativnih i drugih pravnih subjekata, trustova i sličnih pravnih aranžmana. Cilj ove Direktive jest ne samo otkriti i istražiti pranje novca, već i spriječiti da do njega dođe. Poboljšanje transparentnosti moglo bi imati snažan odvraćajući učinak.
- (5) Budući da bi se trebalo nastaviti s ostvarivanjem ciljeva Direktive (EU) 2015/849 i da bi sve njezine izmjene trebale biti u skladu s postojećim djelovanjem Unije u području suzbijanja terorizma i njegova financiranja, takve izmjene trebalo bi provesti vodeći računa o temeljnom pravu na zaštitu osobnih podataka te poštovanju i primjeni načela proporcionalnosti. U Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenoj „Europski program sigurnosti” ističe se da su potrebne mjere za suočavanje s financiranjem terorizma na djelotvorniji i sveobuhvatniji način, naglašavajući da se infiltriranošću na financijska tržišta omogućuje financiranje terorizma. U zaključcima Europskog vijeća od 17. i 18. prosinca 2015. također je naglašena potreba za brzim nastavkom djelovanja protiv financiranja terorizma u svim područjima.
- (6) U Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću naslovljenoj „Akcijski plan za jačanje borbe protiv financiranja terorizma” naglašava se potreba za prilagođavanjem novim prijetnjama i izmjenom Direktive (EU) 2015/849 na odgovarajući način.
- (7) Mjere Unije trebale bi isto tako točno odražavati trendove i obveze preuzete na međunarodnoj razini. Stoga bi trebalo uzeti u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a (RVSUN) 2195(2014) o prijetnjama međunarodnom miru i sigurnosti te RVSUN-ove 2199(2015) i 2253(2015) o prijetnjama međunarodnom miru i sigurnosti uzrokovanim terorističkim djelima. Navedeni RVSUN-ovi bave se vezama između terorizma i transnacionalnog organiziranog kriminala, sprečavanjem terorističkih skupina u ostvarivanju pristupa međunarodnim financijskim institucijama odnosno širenjem okvira za sankcije kako bi se obuhvatila Islamska država Iraka i Levanta.
- (8) Pružatelji usluga razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta (tj. kovanica i novčanica koje su određene kao zakonsko sredstvo plaćanja te elektroničkog novca, neke zemlje, i prihvaćeni kao sredstvo razmjene u zemlji izdavateljici), kao i pružatelji skrbničke usluge novčanika nemaju nikakvu obvezu u okviru Unije za identifikaciju sumnjivih aktivnosti. Stoga terorističke skupine mogu imati mogućnost prenositi novac u financijski sustav Unije ili unutar mreža virtualnih valuta prikrivanjem prijenosa ili iskorištavanjem određene razine anonimnosti na tim platformama. Stoga je od ključne važnosti proširiti područje primjene Direktive (EU) 2015/849 kako bi se uključili pružatelji usluga razmjene virtualnih valuta i fiducijarnih valuta kao i pružatelji skrbničke usluge novčanika. U svrhu sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma (SPNFT) nadležna tijela trebala bi preko obveznika moći pratiti korištenje virtualnim valutama. Tim bi se praćenjem omogućio uravnotežen i proporcionalan pristup kojim se štiti tehnički napredak i visoka razina transparentnosti postignuta u području alternativnih financija i socijalnog poduzetništva.
- (9) Anonimnošću virtualnih valuta omogućuje se njihova potencijalna zlouporaba u kriminalne svrhe. Uključivanjem pružatelja usluga razmjene virtualnih valuta i fiducijarnih valuta i pružatelja skrbničke usluge novčanika neće se u potpunosti riješiti pitanje anonimnosti povezane s transakcijama u virtualnim valutama jer će velik dio okruženja virtualnih valuta ostati anoniman zbog toga što korisnici mogu obavljati transakcije i bez takvih pružatelja. Radi suzbijanja rizika povezanih s anonimnošću, nacionalne financijsko-obavještajne jedinice (FOJ-evi) trebale bi biti u stanju pribaviti informacije na temelju kojih će moći povezati adrese virtualne valute s identitetom vlasnika virtualne valute. Osim toga, trebalo bi dodatno procijeniti mogućnost da se korisnicima dopusti da se sami prijave imenovanim tijelima na dobrovoljnoj osnovi.

- (10) Virtualne valute ne bi trebalo miješati s elektroničkim novcem kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, sa širim konceptom „novčanih sredstava” kako su definirana u članku 4. točki 25. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ni s novčanom vrijednošću pohranjenom u instrumentima koji su izuzeti, kako je određeno u članku 3. točkama (k) i (l) Direktive (EU) 2015/2366, ni s valutama elektroničkih igara (*in-game currencies*), koje se mogu koristiti isključivo unutar okruženja pojedine igre. Iako se virtualne valute često mogu koristiti kao sredstva plaćanja, mogle bi se koristiti i u druge svrhe te imati širu primjenu kao sredstva razmjene, ulaganja, kao proizvodi koji služe čuvanju vrijednosti ili u online kasinima. Cilj ove Direktive jest obuhvatiti sve potencijalne oblike korištenja virtualnim valutama.
- (11) Lokalne valute, poznate i kao dopunske valute, koje se koriste u vrlo ograničenim mrežama, poput gradske ili regionalne mreže, i među malim brojem korisnika, ne bi trebalo smatrati virtualnim valutama.
- (12) Poslovni odnosi ili transakcije koji uključuju visokorizične treće zemlje trebali bi biti ograničeni kada su utvrđene značajne slabosti u režimu SPNFT-a dotičnih trećih zemalja, osim ako se primjenjuju odgovarajuće dodatne mjere ublažavanja ili protumjere. Kada se bave s takvim slučajevima visokog rizika i s takvim poslovnim odnosima ili transakcijama, države članice trebale bi zahtijevati od obveznika primjenu pojačanih mjera dubinske analize stranke radi upravljanja tim rizicima i njihova ublažavanja. Svaka država članica stoga na nacionalnoj razini određuje vrstu pojačanih mjera dubinske analize stranke koje treba poduzeti u odnosu na visokorizične treće zemlje. Takvim razlikama u pristupima između država članica stvaraju se slabe točke u upravljanju poslovnim odnosima koji uključuju visokorizične treće zemlje kako ih je odredila Komisija. Važno je poboljšati djelotvornost popisa visokorizičnih trećih zemalja koji je utvrdila Komisija osiguravanjem usklađenog postupanja prema tim zemljama na razini Unije. Taj usklađeni pristup trebao bi prvenstveno biti usmjeren na pojačane mjere dubinske analize stranke ako se takve mjere ne zahtijevaju već u skladu s nacionalnim pravom. Državama članicama trebalo bi biti dopušteno da, u skladu s međunarodnim obvezama, od obveznika zahtijevaju, kada je to primjenjivo, primjenu dodatnih mjera ublažavanja kojima se dopunjuju pojačane mjere dubinske analize stranke, u skladu s pristupom utemeljenim na riziku te uzimajući u obzir posebne okolnosti poslovnih odnosa ili transakcija. Međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma mogu pozvati na primjenu prikladnih protumjera za zaštitu međunarodnog financijskog sustava od postojećih i značajnih rizika povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma koji dolaze iz određenih zemalja. Osim toga, države članice trebale bi zahtijevati od obveznika primjenu dodatnih mjera ublažavanja u pogledu visokorizičnih trećih zemalja kako ih je odredila Komisija uzimanjem u obzir pozivâ na protumjere i preporuka, poput onih kakve je izrazio FATF, te obveza koje proizlaze iz međunarodnih sporazuma.
- (13) S obzirom na tendenciju promjene prirode prijatni povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma i osjetljivosti na njih, Unija bi trebala usvojiti integrirani pristup u odnosu na usklađenost nacionalnih režima SPNFT-a sa zahtjevima na razini Unije, uzimanjem u obzir procjene djelotvornosti tih nacionalnih režima. U svrhu praćenja pravilnog prenošenja zahtjeva Unije u nacionalne režime SPNFT-a, djelotvorne provedbe tih zahtjeva i sposobnosti tih režima za postizanje djelotvornog preventivnog okvira, Komisija bi svoju procjenu trebala temeljiti na nacionalnim režimima SPNFT-a, pri čemu se ne bi smjele dovoditi u pitanje procjene koje provode međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i suzbijanja financiranja terorizma, poput FATF-a ili Odbora stručnjaka za procjenu mjera protiv pranja novca i financiranja terorizma.
- (14) Kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima koje se koriste za opće namjene upotrebljavaju se u legitimne svrhe i predstavljaju instrument kojim se doprinosi socijalnoj i financijskoj uključenosti. Međutim, anonimne kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima lako je upotrebljavati za financiranje terorističkih napada i logistike. Stoga je ključno da se teroristima uskrati to sredstvo financiranja njihovih operacija daljnjim snižavanjem gornjih granica i najvećih iznosa unutar kojih se obveznicima dopušta da ne primjenjuju određene mjere dubinske analize stranke predviđene Direktivom (EU) 2015/849. Stoga, uzimajući u obzir potrebe potrošača za upotrebom instrumenata s unaprijed uplaćenim

⁽¹⁾ Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

sredstvima koji se koriste za opće namjene i ne sprječavajući upotrebu takvih instrumenata za promicanje socijalne i financijske uključenosti, ključno je sniziti postojeće pragove za anonimne kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima koje se koriste za opće namjene te identificirati stranku u slučaju platnih transakcija s udaljenosti u kojima iznos transakcije prelazi 50 EUR.

- (15) Dok je upotreba anonimnih kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima izdanih u Uniji u načelu ograničena samo na područje Unije, to nije uvijek slučaj sa sličnim karticama izdanim u trećim zemljama. Stoga je važno osigurati da se anonimne kartice s unaprijed uplaćenim sredstvima izdane izvan Unije mogu upotrebljavati unutar Unije samo u slučajevima kada se za njih može smatrati da su u skladu sa zahtjevima koji su jednakovrijedni onima utvrđenima u pravu Unije. To bi se pravilo trebalo donijeti uz potpuno poštovanje obveza Unije u području međunarodne trgovine, osobito odredaba Općeg sporazuma o trgovini uslugama.
- (16) FOJ-evi imaju važnu ulogu u utvrđivanju financijskih operacija terorističkih mreža, posebice na prekograničnoj razini, i u otkrivanju osoba koje ih financijski podržavaju. Financijski obavještajni podatci mogli bi biti od presudne važnosti za otkrivanje potpomaganja kaznenih djela terorizma te mreža i planova terorističkih organizacija. Zbog nepostojanja obvezujućih međunarodnih standarda, među FOJ-evima i dalje postoje znatne razlike s obzirom na njihove funkcije, nadležnosti i ovlasti. Države članice trebale bi nastojati osigurati učinkovitiji i usklađeniji pristup financijskim istragama povezanim s terorizmom, između ostalog i onima koje se odnose na zlouporabu virtualnih valuta. Postojeće razlike ipak ne bi smjele utjecati na aktivnost nekog FOJ-a, a pogotovo ne na njegovu sposobnost izrade preventivnih analiza kao potpore svim tijelima zaduženima za obavještajne, istražne i pravosudne aktivnosti te međunarodnoj suradnji. U izvršavanju svojih zadaća FOJ-evi bi trebali imati pristup informacijama i moći ih razmjenjivati bez prepreka, uključujući putem primjerene suradnje s tijelima za izvršavanje zakonodavstva. U svim slučajevima u kojima postoje sumnje na kriminal, a posebice u slučajevima povezanim s financiranjem terorizma, informacije bi trebale teći izravno i brzo bez nepotrebnih odgoda. Stoga je ključno da se dodatno pojačaju djelotvornost i učinkovitost FOJ-eva tako što će se razjasniti ovlasti FOJ-eva i suradnja među njima.
- (17) FOJ-evi bi trebali moći od svakog obveznika pribaviti sve potrebne informacije povezane sa svojim funkcijama. Njihov neometan pristup informacijama ključan je za osiguravanje ispravnog praćenja novčanih tokova i otkrivanja nezakonitih mreža i tokova u ranoj fazi. Potreba FOJ-eva za pribavljanjem dodatnih informacija od obveznika na temelju sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma mogla bi biti prouzročena prethodnom prijavom sumnjive transakcije koja je podnesena FOJ-u, ali bi mogla biti prouzročena i drugim sredstvima poput vlastite analize FOJ-a, podataka dobivenih od nadležnih tijela ili informacija koje posjeduje drugi FOJ. FOJ-evi bi stoga, u kontekstu svojih funkcija, trebali moći pribaviti informacije od svakog obveznika, čak i ako prethodna prijava nije podnesena. Time nisu obuhvaćeni neselektivni zahtjevi za informacije upućeni obveznicima u kontekstu analize koju provodi FOJ, već samo zahtjevi za informacije koji se temelje na dostatno definiranim uvjetima. FOJ bi trebao također moći pribaviti takve informacije na zahtjev drugog FOJ-a iz Unije i razmijeniti ih s FOJ-em koji ih je zatražio.
- (18) Svrha FOJ-a jest da prikuplja i analizira informacije koje zaprimi s ciljem utvrđivanja veza između sumnjivih transakcija i povezane kriminalne aktivnosti radi sprečavanja i borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma te da distribuira rezultate svojih analiza, kao i dodatne informacije, nadležnim tijelima u slučaju kada postoje razlozi za sumnju na pranje novca, povezana predikatna kaznena djela ili financiranje terorizma. FOJ se ne bi trebao suzdržavati od razmjene informacija s drugim FOJ-em niti odbiti razmjenu informacija s drugim FOJ-em, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, zbog razloga poput nepostojanja utvrđivanja povezanog predikatnog kaznenog djela, zbog obilježja nacionalnih kaznenih zakona i razlika u definicijama povezanih predikatnih kaznenih djela ili nepostojanja upućivanja na određena povezana predikatna kaznena djela. Slično tome, FOJ bi trebao dati svoju prethodnu suglasnost drugom FOJ-u za prosljeđivanje informacija nadležnim tijelima, bez obzira na vrstu mogućeg povezanog predikatnog kaznenog djela kako bi omogućio djelotvorno izvršavanje funkcije distribucije informacija. FOJ-evi su prijavili poteškoće u razmjeni informacija zbog razlika u nacionalnim definicijama određenih povezanih predikatnih kaznenih djela, kao što su porezna kaznena djela, koje nisu usklađene pravom Unije. Takvim razlikama ne bi se smjeli ometati uzajamna razmjena, distribucija i korištenje tih informacija kako je definirano ovom Direktivom. FOJ-evi bi trebali žurno, konstruktivno i djelotvorno u najširem mogućem smislu osigurati međunarodnu suradnju s FOJ-evima trećih zemalja u vezi s pranjem novca, povezanim predikatnim kaznenim djelima i financiranjem terorizma u skladu s preporukama FATF-a i načelima skupine Egmont za razmjenu informacija između financijsko-obavještajnih jedinica.

- (19) Bonitetne informacije koje se odnose na kreditne i financijske institucije, kao što su informacije koje se odnose na prikladnost i primjerenost direktora i dioničara, mehanizme unutarnje kontrole, upravljanje ili sukladnost i upravljanje rizicima, često su nužne za odgovarajući nadzor nad takvim institucijama u okviru SPNFT-a. Slično tome, informacije o SPNFT-u također su važne za bonitetni nadzor nad takvim institucijama. Stoga razmjena povjerljivih informacija i suradnja između tijela nadležnih za SPNFT koja nadziru kreditne i financijske institucije i bonitetnih nadzornika ne bi smjela biti ometana zbog pravne nesigurnosti koja bi mogla nastati kao posljedica nepostojanja izričitih odredaba u tom području. Pojašnjenje pravnog okvira još je važnije jer je bonitetni nadzor u nizu slučajeva povjeren nadzornicima koji nisu uključeni u SPNFT, kao što je Europska središnja banka (ESB).
- (20) Odgođenim pristupom FOJ-eva i drugih nadležnih tijela informacijama o identitetu imatelja bankovnih računa, računa za plaćanja i korisnika sefova, osobito onih bankovnih računa, onih računa za plaćanja i onih sefova koji su anonimni, ometa se otkrivanje prijenosa novčanih sredstava povezanih s terorizmom. Nacionalni podatci kojima se omogućuje utvrđivanje bankovnih računa i računa za plaćanja te sefova koji pripadaju jednoj osobi fragmentirani su i stoga nisu pravodobno dostupni FOJ-evima i ostalim nadležnim tijelima. Stoga je od ključne važnosti u svim državama članicama uspostaviti centralizirane automatizirane mehanizme, poput registra ili sustava za dohvat podataka, kao učinkovito sredstvo s pomoću kojeg će se pravodobno ostvariti pristup informacijama o identitetu imatelja bankovnih računa i računa za plaćanja i korisnika sefova, njihovih opunomoćenih imatelja odnosno korisnika te stvarnih vlasnika. Prilikom primjene odredaba o pristupu prikladno je koristiti se već postojećim mehanizmima, pod uvjetom da nacionalni FOJ-evi mogu ostvariti pristup podacima za koje su podnijeli upite, odmah i u nefiltriranom obliku. Države članice trebale bi razmotriti ubacivanje u takve mehanizme drugih informacija koje su potrebne i razmjerne za djelotvorno ublažavanje rizika povezanih s pranjem novca i financiranjem terorizma. FOJ-evi i nadležna tijela koja nisu tijela zadužena za progon trebali bi osigurati potpunu povjerljivost u odnosu na takve upite i zahtjeve za povezane informacije.
- (21) Kako bi se poštovala privatnost i zaštita osobnih podataka, u centraliziranim automatiziranim mehanizmima za bankovne račune i račune za plaćanja, kao što su registri i sustavi za dohvat podataka, trebalo bi čuvati minimalnu količinu podataka potrebnih za provedbu istraga SPNFT-a. Države članice trebale bi moći utvrditi koji podatci su korisni i razmjerni za prikupljanje, uzimajući u obzir uspostavljene sustave i pravne tradicije, kako bi omogućile smislenu identifikaciju stvarnih vlasnika. Prilikom prenošenja odredaba koje se odnose na te mehanizme države članice trebale bi utvrditi razdoblja čuvanja koja su jednaka razdoblju čuvanja dokumentacije i informacija pribavljenih u okviru primjene mjera dubinske analize stranke. Države članice trebale bi moći zakonima, na općoj osnovi, produljiti razdoblje čuvanja, a da za to nisu potrebne odluke u pojedinačnim slučajevima. Dodatno razdoblje čuvanja ne bi smjelo prelaziti dodatnih pet godina. Tim se razdobljem ne bi smjela dovoditi u pitanje mogućnost da se nacionalnim pravom uspostave drugi zahtjevi u vezi s čuvanjem podataka kojima bi se dopustile odluke u pojedinačnim slučajevima kako bi se olakšali kazneni ili upravni postupci. Pristup tim mehanizmima trebao bi se ostvarivati prema načelu „nužnog poznavanja”.
- (22) Točna identifikacija i provjera podataka fizičkih i pravnih osoba ključne su za borbu protiv pranja novca ili financiranja terorizma. Zahvaljujući najnovijim tehničkim trendovima u digitalizaciji transakcija i plaćanja moguća je sigurna daljinska ili elektronička identifikacija. Te načine identifikacije, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, trebalo bi uzeti u obzir, posebice u vezi s prijavljenim sustavima elektroničke identifikacije i načinima osiguravanja prekograničnog pravnog priznavanja, koji nude alate visoke razine sigurnosti i služe kao mjerilo prema kojem se mogu provjeravati metode identifikacije uspostavljene na nacionalnoj razini. Osim toga, u obzir se mogu uzeti i drugi postupci sigurne daljinske ili elektroničke identifikacije koje je na nacionalnoj razini reguliralo, priznalo, odobrilo ili prihvatilo nadležno nacionalno tijelo. Prema potrebi, u postupku identifikacije također bi trebalo uzeti u obzir priznavanje elektroničkih dokumenata i usluga povjerenja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014. Prilikom primjene ove Direktive trebalo bi uzeti u obzir načelo tehnološke neutralnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

- (23) Kako bi se identificirale politički izložene osobe u Uniji, države članice trebale bi sastaviti popise na kojima se navode specifične funkcije koje se, u skladu s nacionalnim zakonima i drugim propisima, smatraju istaknutim javnim funkcijama. Države članice trebale bi od svake međunarodne organizacije akreditirane na njihovim državnim područjima zahtijevati da izda i održava ažurnim popis istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji.
- (24) Pristup usvojen za preispitivanje postojećih stranaka u postojećem okviru temelji se na riziku. Međutim, s obzirom na veći rizik od pranja novca, financiranja terorizma i povezanih predikatnih kaznenih djela, koji su povezani s određenim posredničkim strukturama, taj bi pristup mogao onemogućiti pravodobno otkrivanje i procjenu rizikâ. Stoga je važno osigurati da se određene jasno definirane kategorije postojećih stranaka redovito prate.
- (25) Od država članica trenutačno se zahtijeva da osiguraju da korporativni i drugi pravni subjekti osnovani na njihovu državnom području pribave i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o njihovom stvarnom vlasništvu. Potreba za točnim i ažuriranim informacijama o stvarnom vlasniku ključan je čimbenik za pronalazak kriminalaca koji bi u protivnome mogli sakriti svoj identitet iza strukture korporacije. Globalno povezani financijski sustav omogućuje skrivanje i prebacivanje novčanih sredstava po cijelom svijetu, a osobe koje se bave pranjem novca i financiranjem terorizma te drugi kriminalci sve se više koriste tom mogućnošću.
- (26) Trebalo bi razjasniti koji je specifični čimbenik za određivanje koja je država članica odgovorna za praćenje i registraciju informacija o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana. Zbog razlika u pravnim sustavima država članica, određeni trustovi i slični pravni aranžmani ne prate se niti su registrirani igdje u Uniji. Informacije o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana trebale bi se registrirati ondje gdje upravitelji trustova i osobe s jednakovrijednim položajem u sličnim pravnim aranžmanima imaju poslovni nastan odnosno boravište. Kako bi se osiguralo djelotvorno praćenje i registracija informacija o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana, potrebna je i suradnja među državama članicama. Međupovezivanjem registara država članica o stvarnim vlasnicima trustova i sličnih pravnih aranžmana navedene informacije učinile bi se pristupačnima te bi se jednako tako osiguralo izbjegavanje višestruke registracije istih trustova i sličnih pravnih aranžmana unutar Unije.
- (27) Pravila koja se primjenjuju na trustove i slične pravne aranžmane u pogledu pristupa informacijama koje se odnose na stvarno vlasništvo trebala bi biti usporediva s odgovarajućim pravilima koja se primjenjuju na korporativne i druge pravne subjekte. Zbog niza različitih vrsta trustova koji trenutačno postoje u Uniji kao i još veće raznolikosti sličnih pravnih aranžmana, države članice su te koje bi trebale donositi odluke o tome je li trust ili sličan pravni aranžman usporedivo sličan korporativnim i drugim pravnim subjektima. Cilj nacionalnog prava kojim se prenose te odredbe trebao bi biti sprečavanje korištenja trustova ili sličnih pravnih aranžmana u svrhu pranja novca, financiranja terorizma ili povezanih predikatnih kaznenih djela.
- (28) S obzirom na različita obilježja trustova i sličnih pravnih aranžmana, države članice trebale bi moći, u okviru nacionalnog prava i u skladu s pravilima o zaštiti podataka, odrediti razinu transparentnosti u pogledu trustova i sličnih pravnih aranžmana koji nisu usporedivi s korporativnim i drugim pravnim subjektima. Rizici od pranja novca i financiranja terorizma mogu se razlikovati, ovisno o obilježjima vrste trusta ili sličnog pravnog aranžmana, a svijest o tim rizicima može se tijekom vremena promijeniti, primjerice kao rezultat nacionalnih i nadnacionalnih procjena rizika. Zbog tog razloga države članice trebale bi moći predvidjeti mogućnost šireg pristupa informacijama o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana ako takav pristup predstavlja nužnu i proporcionalnu mjeru za ostvarivanje legitimnog cilja sprečavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma. Pri određivanju razine transparentnosti informacija o stvarnom vlasništvu takvih trustova ili sličnih pravnih aranžmana, države članice trebale bi uzimati u obzir zaštitu temeljnih prava pojedinaca, a posebice prava na privatnost i zaštitu osobnih podataka. Pristup informacijama o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana trebalo bi odobriti svakoj osobi koja može dokazati legitimni interes. Pristup bi trebalo odobriti i svakoj osobi koja podnese pisani zahtjev u vezi s trustom ili sličnim pravnim aranžmanom koji drži ili ima u vlasništvu kontrolni udio u bilo kojem korporativnom ili drugom pravnom subjektu osnovanom izvan Unije, preko izravnog ili neizravnog vlasništva, između ostalog preko udjela dionica koje glase na donositelja ili

preko kontrole drugim sredstvima. Kriteriji i uvjeti prema kojima se udovoljava zahtjevima za pristup informacijama o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana trebali bi biti dovoljno precizni i biti u skladu s ciljevima ove Direktive. Države članice trebale bi moći odbiti pisani zahtjev kada postoje opravdani razlozi za sumnju da pisani zahtjev nije u skladu s ciljevima ove Direktive.

- (29) Kako bi se osigurala pravna sigurnost i jednaki uvjeti za sve, ključno je jasno odrediti za koje bi se pravne aranžmane s poslovnim nastanom u Uniji trebalo smatrati da su slični trustovima po svojim funkcijama ili strukturi. Stoga bi se od svake države članice trebalo zahtijevati da identificira trustove, ako su priznati nacionalnim pravom, i slične pravne aranžmane koji se mogu uspostaviti na temelju njezina nacionalnog pravnog okvira ili njezinih nacionalnih pravnih običaja i koji imaju strukturu ili funkcije slične trustovima, poput omogućavanja razdvajanja pravnog i stvarnog vlasništva imovine. Države članice trebale bi potom obavijestiti Komisiju o kategorijama, opisima obilježja, imenima i, kada je to primjenjivo, pravnoj osnovi tih trustova i sličnih pravnih aranžmana radi njihove objave u *Službenom listu Europske unije* kako bi se omogućila njihova identifikacija od strane drugih država članica. Trebalo bi uzeti u obzir da trustovi i slični pravni aranžmani mogu imati različita pravna obilježja diljem Unije. Ako su obilježja trusta ili sličnog pravnog aranžmana usporediva po strukturi ili funkcijama s obilježjima korporativnih i drugih pravnih subjekata, javni pristup informacijama o stvarnom vlasništvu pridonio bi borbi protiv zloporabe trustova i sličnih pravnih aranžmana, slično načinu na koji javni pristup može pridonijeti sprečavanju zloporabe korporativnih i drugih pravnih subjekata u svrhu pranja novca i financiranja terorizma.
- (30) Javnim pristupom informacijama o stvarnom vlasništvu civilnom se društvu, između ostalog tisku ili udrugama civilnog društva, omogućuje bolja kontrola nad informacijama te se njime pridonosi očuvanju povjerenja u integritet poslovnih transakcija i financijskog sustava. Njime se može doprinijeti suzbijanju zloporabe korporativnih i drugih pravnih subjekata i pravnih aranžmana u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, i pomažući u istragama i utjecajem na ugled, s obzirom na to da je svatko tko bi mogao sudjelovati u transakcijama upoznat s identitetom stvarnih vlasnika. Njime se također olakšava pravodobna i učinkovita dostupnost informacija financijskim institucijama kao i tijelima, uključujući tijela trećih zemalja, koje sudjeluju u borbi protiv takvih kaznenih djela. Pristup tim informacijama pomogao bi i u istragama o pranju novca, povezanim predikatnim kaznenima djelima i financiranju terorizma.
- (31) Povjerenje investitora i javnosti u financijska tržišta velikim dijelom ovisi o postojanju preciznog režima otkrivanja kojim se osigurava transparentnost u pogledu stvarnog vlasništva i kontrolnih struktura trgovačkih društava. To posebice vrijedi za sustave korporativnog upravljanja koje karakterizira koncentrirano vlasništvo, kao što je to slučaj u Uniji. S jedne strane, veliki investitori s velikim pravima glasa i pravima u pogledu novčanih tokova mogu potaknuti dugoročni rast i uspjeh poduzeća. S druge strane, međutim, stvarni vlasnici koji kontroliraju društvo i imaju veliku glasačku moć mogu biti potaknuti na preusmjeravanje imovine i prilika društva radi osobne koristi, a na trošak manjinskih investitora. Na potencijalno povećanje povjerenja u financijska tržišta trebalo bi gledati kao na pozitivnu nuspojavu, a ne kao na svrhu povećanja transparentnosti, koja je stvaranje okruženja za koje je manje vjerojatno da će biti korišteno u svrhu pranja novca i financiranja terorizma.
- (32) Povjerenje investitora i javnosti u financijska tržišta velikim dijelom ovisi o postojanju preciznog režima otkrivanja kojim se osigurava transparentnost u pogledu stvarnog vlasništva i kontrolnih struktura korporativnih i drugih pravnih subjekata kao i određenih vrsta trustova i sličnih pravnih aranžmana. Države članice trebale bi stoga omogućiti pristup informacijama o stvarnom vlasništvu na dovoljno usklađen i koordiniran način, uspostavljanjem jasnih pravila o pristupu javnosti, tako da treće osobe diljem Unije mogu sa sigurnošću utvrditi tko su stvarni vlasnici korporativnih i drugih pravnih subjekata kao i određenih vrsta trustova i sličnih pravnih aranžmana.
- (33) Države članice trebale bi stoga omogućiti pristup informacijama o stvarnom vlasništvu korporativnih i drugih pravnih subjekata na dovoljno usklađen i koordiniran način, putem središnjih registara u kojima su navedene informacije o stvarnom vlasništvu, uspostavljanjem jasnog pravila o javnom pristupu, tako da treće osobe diljem Unije mogu sa sigurnošću utvrditi tko su stvarni vlasnici korporativnih i drugih pravnih subjekata. Od ključnog je značaja također uspostaviti dosljedan pravni okvir kojim se osigurava bolji pristup informacijama o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana, onda kada su registrirani u Uniji. Pravila koja se primjenjuju na trustove i slične pravne aranžmane u pogledu pristupa informacijama o stvarnom vlasništvu trebala bi biti usporediva s odgovarajućim pravilima koja se primjenjuju na korporativne i druge pravne subjekte.

- (34) U svim slučajevima, i u pogledu korporativnih i u pogledu drugih pravnih subjekata, kao i trustova i sličnih pravnih aranžmana, trebalo bi tražiti pravednu ravnotežu, posebice između interesa javnosti za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma i temeljnih prava ispitanika. Skup podataka koje treba učiniti dostupnima javnosti trebao bi biti ograničen, jasno i iscrpno definiran, i trebao bi biti općenite prirode, kako bi se što je više moguće umanjila potencijalna šteta za stvarne vlasnike. Istodobno, informacije dostupne javnosti ne bi se trebale značajno razlikovati od podataka koji se trenutno prikupljaju. Kako bi se ograničilo miješanje u pravo na poštovanje njihova privatnog života općenito i na zaštitu njihovih osobnih podataka konkretno, te bi informacije u bitnome trebale biti povezane sa statusom stvarnih vlasnika korporativnih i drugih pravnih subjekata i trustova te sličnih pravnih aranžmana, i trebale bi se isključivo odnositi na područje gospodarske djelatnosti koju stvarni vlasnici obavljaju. U slučajevima u kojima je viši rukovoditelj identificiran kao stvarni vlasnik samo po svojoj službenoj dužnosti, a ne zbog svojeg vlasničkog udjela ili kontrole koju ima po nekoj drugoj osnovi, to bi trebalo biti jasno vidljivo u registrima. U pogledu informacija o stvarnim vlasnicima države članice mogu odrediti da se informacije o državljanstvu trebaju uključiti u središnji registar, posebice za stvarne vlasnike strance. Kako bi se olakšali postupci registracije i s obzirom na to da će velika većina stvarnih vlasnika biti državljani države koja održava središnji registar, države članice mogu pretpostaviti da stvarni vlasnik ima njihovo državljanstvo ako nije navedeno suprotno.
- (35) Pojačanom javnom kontrolom doprinijet će se sprečavanju zlouporabe pravnih subjekata i pravnih aranžmana, uključujući izbjegavanje poreza. Stoga je ključno da informacije o stvarnom vlasništvu ostanu dostupne putem nacionalnih registara i putem sustava međupovezivanja registara tijekom najmanje pet godina nakon što su razlozi za registriranje informacija o stvarnom vlasništvu trusta ili sličnog pravnog aranžmana prestali postojati. Međutim, države članice trebale bi moći zakonima predvidjeti obradu informacija o stvarnom vlasništvu, uključujući osobne podatke, u druge svrhe ako se takvom obradom postiže cilj od javnog interesa i ako ona predstavlja mjeru koja je nužna i proporcionalna u demokratskom društvu u odnosu na legitimni cilj koji se želi postići.
- (36) Nadalje, s ciljem osiguravanja proporcionalnog i uravnoteženog pristupa i kako bi se zajamčila prava na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka, države članice trebale bi imati mogućnost predvidjeti izuzeća za otkrivanje, putem registara, informacija o stvarnom vlasništvu i za pristup tim informacijama, u iznimnim okolnostima, ako bi te informacije izložile stvarnog vlasnika neproporcionalnom riziku od prevare, otmice, ucjene, iznude, uznemiravanja, nasilja ili zastrašivanja. Države članice također bi trebale imati mogućnost zahtijevati internetsku registraciju kako bi se identificirala svaka osoba koja zatraži informacije iz registra kao i plaćanje naknade za pristup informacijama iz registra.
- (37) Za međupovezanost središnjih registara država članica u kojima se čuvaju informacije o stvarnom vlasništvu putem europske središnje platforme uspostavljene Direktivom (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ potrebna je koordinacija nacionalnih sustava koji imaju različite tehničke karakteristike. To zahtijeva donošenje tehničkih mjera i specifikacija kojima se moraju uzeti u obzir razlike među registrima. Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti za rješavanje takvih tehničkih i operativnih pitanja. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 5. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾. U svakom slučaju trebalo bi osigurati uključenost država članica u funkcioniranje čitavog sustava redovnim dijalogom između Komisije i predstavnika država članica o pitanjima funkcioniranja sustava i o njegovu budućem razvoju.
- (38) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ primjenjuje se na obradu osobnih podataka u okviru ove Direktive. Prema tome, fizičke osobe čiji se osobni podatci čuvaju u nacionalnim registrima u kojima su te osobe utvrđene kao stvarni vlasnici trebale bi biti obaviještene na odgovarajući način. Nadalje, dostupnima bi se trebali učiniti samo osobni podatci koji su ažurirani i koji se odnose na stvarne vlasnike, a korisnike bi trebalo informirati o njihovim pravima u skladu s postojećim pravnim okvirom Unije za zaštitu podataka, kako je utvrđen u Uredbi

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

⁽³⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

(EU) 2016/679 i Direktivi (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, te o postupcima koji se primjenjuju na ostvarivanje tih prava. Osim toga, kako bi se spriječila zloropaba informacija sadržanih u registrima i uspostavila ravnoteža prava stvarnih vlasnika, države članice mogle bi smatrati primjerenim da razmotre mogućnost da informacije koje se odnose na osobu koja je podnijela zahtjev i pravnu osnovu njezina zahtjeva učine dostupnima stvarnom vlasniku.

- (39) Ako bi prijavljivanje neusklađenosti od strane FOJ-eva i nadležnih tijela ugrozilo istragu koja je u tijeku, FOJ-evi ili nadležna tijela trebali bi odgoditi prijavljivanje neusklađenosti do trenutka u kojem razlozi za neprijavlivanje prestanu postojati. Nadalje, FOJ-evi i nadležna tijela ne bi trebali prijavljivati neusklađenosti ako bi to bilo protivno odredbama nacionalnog prava o povjerljivosti ili bi predstavljalo kazneno djelo otkrivanja informacija kojim se ugrožava postupanje.
- (40) Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje zaštita osobnih podataka koje obrađuju nadležna tijela u skladu s Direktivom (EU) 2016/680.
- (41) Pristup informacijama i definicija legitimnog interesa trebali bi biti uređeni pravom države članice u kojoj upravitelj trusta ili osoba s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu ima poslovni nastan ili boravište. Ako upravitelj trusta ili osoba s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu nema poslovni nastan ili boravište ni u jednoj od država članica, pristup informacijama i definicija legitimnog interesa trebali bi biti uređeni pravom države članice u kojoj su informacije o stvarnom vlasništvu trusta ili sličnog pravnog aranžmana registrirane u skladu s odredbama ove Direktive.
- (42) Države članice trebale bi u svojem nacionalnom pravu definirati legitimni interes, i kao opći koncept i kao kriterij za pristup informacijama o stvarnom vlasništvu. Tim se definicijama posebice ne bi trebao ograničavati koncept legitimnog interesa na slučajeve u kojima su u tijeku upravni ili sudski postupci i njima bi se trebalo omogućiti uzimanje u obzir preventivnog rada nevladinih organizacija i, kada je to prikladno, istraživačkih novinara u području suzbijanja pranja novca, financiranja terorizma i povezanih predikatnih kaznenih djela. Jednom kada se uspostavi međupovezanost registara stvarnog vlasništva država članica, i nacionalni i prekogranični pristup registru svake države članice trebalo bi odobravati na temelju definicije legitimnog interesa u onoj državi članici u kojoj su informacije o stvarnom vlasništvu trusta ili sličnog pravnog aranžmana registrirane u skladu s odredbama ove Direktive, a na temelju odluke koju su donijela relevantna tijela te države članice. U pogledu registara stvarnog vlasništva država članica također bi trebala postojati mogućnost za države članice da uspostave mehanizam za žalbe protiv odluka kojima se odobrava ili uskraćuje pristup informacijama o stvarnom vlasništvu. S ciljem osiguravanja dosljedne i učinkovite registracije i razmjene informacija, države članice trebale bi osigurati da njihovo tijelo zaduženo za registar uspostavljen za informacije o stvarnom vlasništvu trustova i sličnih pravnih aranžmana surađuje s ekvivalentnim tijelima u drugim državama članicama, dijeleći informacije o trustovima i sličnim pravnim aranžmanima koji su uređeni pravom jedne države članice, a kojima se upravlja u drugoj državi članici.
- (43) Prekogranični korespondentni odnosi s respondentnom institucijom treće zemlje karakterizirani su svojom neprekidnom, repetitivnom prirodom. U skladu s time, iako zahtijevaju donošenje pojačanih mjera dubinske analize stranaka u tom specifičnom kontekstu, države članice trebale bi uzeti u obzir da korespondentnim odnosima nisu obuhvaćene jednokratne transakcije ili puka razmjena funkcija slanja poruka. Nadalje, shvaćajući da sve prekogranične korespondentne bankovne usluge ne predstavljaju istu razinu rizika od pranja novca i financiranja terorizma, intenzitet mjera utvrđenih u ovoj Direktivi može se odrediti primjenom načela pristupa koji se temelji na riziku te se njime ne prejudicira razina rizika od pranja novca i financiranja terorizma koju predstavlja respondentna financijska institucija.
- (44) Važno je osigurati da obveznici na ispravan način primjenjuju pravila za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma. U tom bi kontekstu države članice trebale ojačati ulogu javnih tijela koja djeluju kao nadležna tijela s dodijeljenim odgovornostima za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma, uključujući FOJ-eve, tijela zadužena za istrage ili progon zbog pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma te pronalaženje i pljenidbu ili zamrzavanje i oduzimanje imovine stečene kaznenim djelima, tijela koja zaprimaju

(¹) Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

izvješća o prekograničnom prijenosu valuta i instrumenata prenosivog vlasništva, te tijela kojima su dodijeljene odgovornosti nadzora ili praćenja, s ciljem osiguravanja usklađenosti obveznika s propisima. Države članice trebale bi ojačati ulogu drugih relevantnih tijela, između ostalog tijela za suzbijanje korupcije i poreznih tijela.

- (45) Države članice trebale bi osigurati djelotvoran i nepristran nadzor nad svim obveznicima koji bi, po mogućnosti, provodila javna tijela preko posebnog i neovisnog nacionalnog regulatora ili nadzornika.
- (46) Kriminalci prebacuju nezakonito stečene prihode preko brojnih financijskih posrednika kako bi izbjegli otkrivanje. Stoga je važno kreditnim i financijskim institucijama dopustiti razmjenu informacija ne samo između članica njihovih grupacija, nego i s drugim kreditnim i financijskim institucijama, vodeći računa o pravilima o zaštiti podataka kako su utvrđena u nacionalnom pravu.
- (47) Nadležna tijela koja nadziru usklađenost obveznika s ovom Direktivom trebala bi moći surađivati i razmjenjivati povjerljive informacije bez obzira na njihovu prirodu ili status. U tu bi svrhu takva nadležna tijela trebala imati odgovarajuću pravnu osnovu za razmjenu povjerljivih informacija, a suradnju između nadležnih nadzornih tijela za SPNFT i bonitetnih nadzornika ne bi trebalo nenamjerno ometati pravnom nesigurnošću koja može proizlaziti iz nedostatka izričitih odredaba u tom području. Nadzor djelotvorne provedbe grupne politike o SPNFT-u trebao bi se provoditi u skladu s načelima i modalitetima usklađenog nadzora kako je utvrđeno u relevantnom europskom sektorskom zakonodavstvu.
- (48) Razmjena informacija i pružanje pomoći među nadležnim tijelima država članica ključni su u svrhe ove Direktive. Posljedično, države članice ne bi smjele zabranjivati niti postavljati nerazumne ili nepotrebno restriktivne uvjete za tu razmjenu i pružanje pomoći.
- (49) U skladu sa Zajedničkom političkom izjavom država članica i Komisije od 28. rujna 2011. o dokumentima s objašnjenjima ⁽¹⁾, države članice obvezale su se da će u opravdanim slučajevima uz obavijest o svojim mjerama za prenošenje priložiti jedan ili više dokumenata u kojima se objašnjava odnos između dijelova direktive i odgovarajućih dijelova nacionalnih instrumenata za prenošenje. U pogledu ove Direktive zakonodavac smatra opravdanim dostavljanje takvih dokumenata.
- (50) S obzirom na to da cilj ove Direktive, odnosno zaštitu financijskog sustava putem prevencije, otkrivanja i istrage pranja novca i financiranja terorizma ne mogu dostatno ostvariti države članice, jer bi individualne mjere koje su države članice donijele kako bi zaštitile svoje financijske sustave mogle biti neusklađene s funkcioniranjem unutarnjeg tržišta i pravilima vladavine prava te javne politike Unije, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (51) Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), posebno pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života (članak 7. Povelje), pravo na zaštitu osobnih podataka (članak 8. Povelje) i sloboda poduzetništva (članak 16. Povelje).
- (52) Pri sastavljanju izvješća o evaluaciji provedbe ove Direktive Komisija bi trebala posvetiti dužnu pažnju poštovanju temeljnih prava i načela priznatih Poveljom.
- (53) S obzirom na potrebu za hitnom provedbom mjera donesenih s ciljem jačanja režima Unije uspostavljenog radi sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, kao i na obveze koje su preuzele države članice u svrhu brzog prenošenja Direktive (EU) 2015/849, izmjene Direktive (EU) 2015/849 trebale bi biti prenesene do 10. siječnja 2020. Države članice trebale bi uspostaviti registre stvarnog vlasništva za korporativne i druge pravne subjekte do 10. siječnja 2020. te za trustove i slične pravne aranžmane do 10. ožujka 2020. Središnji registri trebali bi biti međusobno povezani putem europske središnje platforme do 10. ožujka 2021. Države članice trebale bi uspostaviti centralizirane automatizirane mehanizme koji omogućuju identifikaciju imatelja bankovnih računa i računa za plaćanja te korisnikâ sefova do 10. rujna 2020.

⁽¹⁾ SL C 369, 17.12.2011., str. 14.

- (54) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ koji je dao mišljenje 2. veljače 2017. ⁽²⁾.
- (55) Direktivu (EU) 2015/849 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Izmjene Direktive (EU) 2015/849

Direktiva (EU) 2015/849 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. stavak 1. točka 3. mijenja se kako slijedi:

(a) podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike te sve ostale osobe koje se obvežu da će izravno ili s pomoću drugih osoba s kojima su te ostale osobe povezane pružati materijalnu pomoć, potporu ili savjete o poreznim pitanjima kao glavnu poslovnu djelatnost ili profesionalnu aktivnost;”;

(b) podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) posrednike u prometu nekretnina, između ostalog kada djeluju kao posrednici u iznajmljivanju nekretnina, ali samo u vezi s transakcijama u kojima mjesečna najamnina iznosi 10 000 EUR ili više;”;

(c) dodaju se sljedeće podtočke:

„(g) pružatelje usluga koji se bave uslugama razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta;

(h) pružatelje skrbničke usluge novčanika;

(i) osobe koje trguju umjetničkim djelima ili djeluju kao posrednici u trgovini umjetničkim djelima, između ostalog kada se time bave umjetničke galerije i aukcijske kuće, ako vrijednost transakcije ili niza povezanih transakcija iznosi 10 000 EUR ili više;

(j) osobe koje pohranjuju umjetnička djela ili njima trguju ili djeluju kao posrednici u trgovini umjetničkim djelima, kada se navedeno odvija u slobodnim lukama, ako vrijednost transakcije ili niza povezanih transakcija iznosi 10 000 EUR ili više.”;

2. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 4. mijenja se kako slijedi:

i. podtočka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) kaznena djela terorizma, kaznena djela povezana s terorističkom skupinom i kaznena djela povezana s terorističkim aktivnostima kako je utvrđeno u glavama II. i III. Direktive (EU) 2017/541 (*);

(*) Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).”;

ii. podtočka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) aktivnosti zločinačkih organizacija, kako je definirano u članku 1. stavku 1. Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP (*);

(*) Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).”;

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

⁽²⁾ SL C 85, 18.3.2017., str. 3.

(b) u točki 6. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u slučaju trustova, sve sljedeće osobe:

- i. osnivača odnosno osnivače;
- ii. upravitelja odnosno upravitelje;
- iii. zaštitnika odnosno zaštitnike (ako postoji/-e);
- iv. korisnike, ili u slučaju kada se pojedinci koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta tek trebaju utvrditi, skupinu osoba u čijem se temeljnom interesu pravni aranžman ili subjekt uspostavlja ili u čijem temeljnom interesu pravni aranžman ili subjekt djeluje;
- v. svaku drugu fizičku osobu koja u konačnici provodi kontrolu nad trustom izravnim ili neizravnim vlasništvom ili na drugi način;”;

(c) točka 16. zamjenjuje se sljedećom:

„16. ‚elektronički novac‘ znači elektronički novac kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2009/110/EZ, ali ne uključuje novčanu vrijednost na koju se upućuje u članku 1. stavcima 4. i 5. te direktive;”;

(d) dodaju se sljedeće točke:

- „18. ‚virtualne valute‘ znači digitalni prikaz vrijednosti koji nije izdala i za koji ne jamči središnja banka ni javno tijelo, koji nije nužno povezan sa zakonski uspostavljenom valutom te nema pravni status valute ili novca, ali ga fizičke ili pravne osobe prihvaćaju kao sredstvo razmjene i može se prenositi, pohranjivati te se njime može trgovati elektroničkim putem;
19. ‚pružatelj skrbničke usluge novčanika‘ znači subjekt koji pruža uslugu čuvanja privatnih kriptografskih ključeva u ime svojih stranaka radi držanja, pohrane i prijenosa virtualnih valuta.”;

3. članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

- „(b) rizike povezane sa svakim relevantnim sektorom, uključujući, ako su dostupne, procjene koje o količinama opranog novca daje Eurostat za svaki od tih sektora;
- (c) najraširenija sredstva kojima se kriminalci koriste za pranje nezakonitih imovinskih koristi, uključujući, ako su informacije dostupne, ona koja se posebice koriste u transakcijama između država članica i trećih zemalja, neovisno o utvrđenju treće zemlje kao visokorizične na temelju članka 9. stavka 2.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Komisija osigurava da izvješće iz stavka 1. bude stavljeno na raspolaganje državama članicama i obveznicima kako bi im pomogla u utvrđivanju i razumijevanju rizika od pranja novca i financiranja terorizma te upravljanju njime i njegovu smanjivanju te kako bi omogućila drugim dionicima, između ostalih nacionalnim zakonodavcima, Europskom parlamentu, europskim nadzornim tijelima te predstavnicima FOJ-eva da bolje razumiju rizike. Izvješća se objavljuju najkasnije šest mjeseci nakon što su stavljena na raspolaganje državama članicama, osim dijelova izvješća koji sadržavaju povjerljive informacije.”;

4. članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. dodaju se sljedeće točke:

- „(f) izvješćuje o institucionalnoj strukturi i općim postupcima u svojem režimu SPNFT-a, uključujući, između ostalog o FOJ-u, poreznim tijelima i državnim odvjetništvima te dodijeljenim ljudskim i financijskim resursima, u mjeri u kojoj su te informacije dostupne;
- (g) izvješćuje o nacionalnim naporima i resursima (radnoj snazi i proračunu) koji su dodijeljeni za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Države članice rezultate svojih procjena rizika, uključujući njihova ažuriranja, stavljaju na raspolaganje Komisiji, europskim nadzornim tijelima i drugim državama članicama. Druge države članice mogu prema potrebi državi članici koja provodi procjenu rizika pružiti relevantne dodatne informacije. Sažetak procjene stavlja se na raspolaganje javnosti. Taj sažetak ne sadržava povjerljive informacije.”;

5. članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 64. radi utvrđivanja visokorizičnih trećih zemalja, uzimajući u obzir strateške nedostatke, posebno u sljedećim područjima:

(a) pravni i institucijski okvir SPNFT-a treće zemlje, posebno:

- i. inkriminiranje pranja novca i financiranja terorizma;
- ii. mjere povezane s dubinskom analizom stranke;
- iii. zahtjevi u vezi s vođenjem evidencije;
- iv. zahtjevi u vezi s prijavljivanjem sumnjivih transakcija;
- v. dostupnost točnih i pravodobnih informacija o stvarnom vlasništvu pravnih osoba i aranžmana nadležnim tijelima;

(b) ovlasti i postupci nadležnih tijela treće zemlje u svrhu borbe protiv pranja novca i financiranja terorizma, uključujući odgovarajuće učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije, kao i praksa treće zemlje u suradnji i razmjeni informacija s nadležnim tijelima država članica;

(c) djelotvornost sustava SPNFT-a treće zemlje u rješavanju rizika od pranja novca ili financiranja terorizma.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Komisija prilikom izrade delegiranih akata iz stavka 2. uzima u obzir relevantne evaluacije, procjene ili izvješća koje su sastavile međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma.”;

6. u članku 10. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice zabranjuju svojim kreditnim institucijama i financijskim institucijama vođenje anonimnih računa, anonimnih štednih knjižica ili anonimnih sefova. Države članice u svakom slučaju zahtijevaju da se vlasnici i korisnici postojećih anonimnih računa, anonimnih štednih knjižica ili anonimnih sefova podvrgnu mjerama dubinske analize stranke najkasnije do 10. siječnja 2019., a u svakom slučaju prije upotrebe takvih računa, štednih knjižica ili sefova na bilo koji način.”;

7. članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) platni instrument ne može se ponovno puniti ili ima mjesečni prag za platne transakcije od 150 EUR koji se može upotrijebiti isključivo u toj državi članici;

(b) najviši iznos pohranjen elektronički ne premašuje 150 EUR.”;

ii. drugi podstavak briše se;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da odstupanje predviđeno u stavku 1. ovog članka nije primjenjivo u slučaju iskupa u gotovini ili podizanja gotovine u novčanoj vrijednosti elektroničkog novca ako isplaćeni iznos premašuje 50 EUR, ili u slučaju platnih transakcija s udaljenosti kako su definirane u članku 4. točki 6. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (*) u kojima plaćeni iznos premašuje 50 EUR po transakciji.

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.);

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Države članice osiguravaju da kreditne institucije i financijske institucije u svojstvu prihvatitelja prihvaćaju samo plaćanja izvršena anonimnim karticama s unaprijed uplaćenim sredstvima koje su izdane u trećim zemljama ako takve kartice ispunjavaju zahtjeve jednakovrijedne onima koji su utvrđeni u stavcima 1. i 2.

Države članice mogu odlučiti da na svojem državnom području ne prihvaćaju plaćanja izvršena upotrebom anonimnih kartica s unaprijed uplaćenim sredstvima.”;

8. članak 13. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) identifikaciju stranke i provjeru identiteta stranke na temelju dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz pouzdanog i neovisnog izvora, između ostalog, ako postoje, sredstvima elektroničke identifikacije, relevantnim uslugama povjerenja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili bilo kojim drugim drugim sigurnim, daljinskim ili elektroničkim postupcima identifikacije koje su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatila relevantna nacionalna tijela;

(*) Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.);

(b) na kraju točke (b) dodaje se sljedeća rečenica:

„Ako je identificirani stvarni vlasnik viši rukovoditelj kako je navedeno u članku 3. stavku 6. točki (a) podtočki ii., obveznici poduzimaju potrebne razumne mjere radi provjere identiteta fizičke osobe koja je na položaju višeg rukovoditelja te vode evidenciju o poduzetim mjerama i o eventualnim poteškoćama s kojima su se susreli tijekom procesa provjere.”;

9. članak 14. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeća rečenica:

„Prilikom ulaska u novi poslovni odnos s korporativnim ili drugim pravnim subjektom, ili trustom ili pravnim aranžmanom koji ima strukturu ili funkcije slične trustu („sličan pravni aranžman”), za koje postoji obveza registracije informacija o stvarnom vlasništvu na temelju članka 30. ili članka 31., obveznici prikupljaju dokaz o registraciji ili izvadak iz registra.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Države članice zahtijevaju da obveznici primjenjuju mjere dubinske analize stranke ne samo na sve nove stranke, nego u primjereno vrijeme i na postojeće stranke na temelju procjene rizika, ili kada se promijene relevantne okolnosti stranke, ili kada je obveznik na temelju bilo kakve pravne obveze dužan tijekom relevantne kalendarske godine kontaktirati sa strankom u svrhu provjere svih relevantnih informacija povezanih sa stvarnim vlasnikom odnosno sa stvarnim vlasnicima, ili ako je obveznik to bio dužan u skladu s Direktivom Vijeća 2011/16/EU (*).

(*) Direktiva Vijeća 2011/16/EU od 15. veljače 2011. o administrativnoj suradnji u području oporezivanja i stavljanju izvan snage Direktive 77/799/EEZ (SL L 64, 11.3.2011., str. 1.);

10. članak 18. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U slučajevima iz članka od 18.a do 24., kao i u drugim slučajevima višeg rizika koje su utvrdile države članice ili obveznici, države članice zahtijevaju od obveznika da primjenjuju pojačane mjere dubinske analize stranke kako bi se tim rizicima na odgovarajući način upravljalo te kako bi ih se na odgovarajući način smanjilo.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice zahtijevaju od obveznika da ispitaju, u mjeri u kojoj je to razumno moguće, pozadinu i svrhu svih transakcija koje ispunjavaju barem jedan od sljedećih uvjeta:

- i. transakcije su složene;
- ii. transakcije su neobično velike;
- iii. transakcije se provode prema neobičnom uzorku;
- iv. transakcije nemaju očitu gospodarsku ili zakonitu svrhu.

Obveznici pojačavaju osobito razinu i prirodu praćenja poslovnog odnosa kako bi utvrdili čine li se te transakcije ili aktivnosti sumnjivima.”;

11. umeće se sljedeći članak:

„Članak 18.a

1. U vezi s poslovnim odnosima ili transakcijama koji uključuju visokorizične treće zemlje utvrđene na temelju članka 9. stavka 2., države članice zahtijevaju od obveznika da primjenjuju sljedeće mjere dubinske analize stranke:

- (a) prikupljanje dodatnih informacija o stranci i stvarnom vlasniku odnosno stvarnim vlasnicima;
- (b) prikupljanje dodatnih informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa;
- (c) prikupljanje informacija o izvoru novčanih sredstava i izvoru bogatstva stranke i stvarnog vlasnika odnosno stvarnih vlasnika;
- (d) prikupljanje informacija o razlozima za planirane ili izvršene transakcije;
- (e) pribavljanje odobrenja višeg rukovodstva za uspostavu ili nastavak poslovnog odnosa;
- (f) provedba pojačanog praćenja poslovnog odnosa povećanjem broja i učestalosti primijenjenih kontrola te odabirom uzoraka transakcija koji iziskuju daljnje ispitivanje.

Države članice mogu zahtijevati od obveznika da, kada je to primjenjivo, osiguraju da se prvo plaćanje provede preko računa na ime stranke pri kreditnoj instituciji koja podliježe standardima dubinske analize stranaka koji nisu blaži od onih koji su utvrđeni u ovoj Direktivi.

2. Uz mjere predviđene u stavku 1. i u skladu s međunarodnim obvezama Unije, države članice zahtijevaju od obveznika da primjenjuju, prema potrebi, jednu ili više dodatnih mjera ublažavanja na osobe i pravne subjekte koji obavljaju transakcije koje uključuju visokorizične treće zemlje utvrđene na temelju članka 9. stavka 2. Te mjere sastoje se od jedne ili više sljedećih radnji:

- (a) primjena dodatnih elemenata pojačane dubinske analize;
- (b) uvođenje pojačanih relevantnih mehanizama izvješćivanja ili sustavnog izvješćivanja o financijskim transakcijama;
- (c) ograničavanje poslovnih odnosa ili transakcija s fizičkim osobama ili pravnim subjektima iz trećih zemalja utvrđenih kao visokorizične zemlje na temelju članka 9. stavka 2.;

3. Uz mjere predviđene u stavku 1., države članice primjenjuju, prema potrebi, jednu od ili nekoliko sljedećih mjera u pogledu visokorizičnih trećih zemalja utvrđenih na temelju članka 9. stavka 2., u skladu s međunarodnim obvezama Unije:

- (a) odbijanje osnivanja društava kćeri, podružnica ili predstavništava obveznikâ iz dotične zemlje, ili uzimanje u obzir, na drugi način, činjenice da relevantni obveznik potječe iz zemlje koja nema odgovarajuće režime SPNFT-a;
- (b) zabrana obveznicima da osnivaju podružnice ili predstavništva u dotičnoj zemlji, ili uzimanje u obzir, na drugi način, činjenice da bi se relevantna podružnica ili relevantno predstavništvo nalazili u zemlji koja nema odgovarajuće režime SPNFT-a;
- (c) zahtijevanje pojačanih zahtjeva u vezi s nadzornim pregledom ili pojačanih zahtjeva u vezi s vanjskom revizijom za podružnice i društva kćeri obveznika koji se nalaze u dotičnoj zemlji;
- (d) zahtijevanje pojačanih zahtjeva u vezi s vanjskom revizijom za financijske grupacije u odnosu na sve njihove podružnice i društva kćeri koji se nalaze u dotičnoj zemlji;
- (e) zahtijevanje od kreditnih i financijskih institucija da preispitaju i izmijene te, ako je to potrebno, prekinu korespondentne odnose s respondentnim institucijama u dotičnoj zemlji.

4. Pri donošenju ili primjeni mjera utvrđenih u stavicama 2. i 3., države članice uzimaju u obzir, prema potrebi, relevantne evaluacije, procjene ili izvješća koje su sastavile međunarodne organizacije i stručnjaci zaduženi za određivanje standarda nadležni u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma u vezi s rizicima koje predstavljaju pojedinačne treće zemlje.

5. Države članice obavješćuju Komisiju prije donošenja ili primjene mjera utvrđenih u stavicama 2. i 3.;

12. u članku 19. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„U pogledu prekograničnih korespondentnih odnosa koji uključuju izvršavanje plaćanjâ s respondentnim institucijama iz trećih zemalja, države članice, uz mjere dubinske analize stranke utvrđene u članku 13., zahtijevaju od svojih kreditnih institucija i financijskih institucija da pri ulasku u poslovni odnos:”;

13. umeće se sljedeći članak:

„Članak 20.a

1. Svaka država članica izdaje i održava ažurnim popis na kojem se navode točne funkcije koje se prema nacionalnim zakonima i drugim propisima smatraju istaknutim javnim funkcijama za potrebe članka 3. točke 9. Države članice od svake međunarodne organizacije akreditirane na njihovim državnim područjima zahtijevaju da izda i održava ažurnim popis istaknutih javnih funkcija u toj međunarodnoj organizaciji za potrebe članka 3. točke 9. Ti popisi šalju se Komisiji i mogu se objaviti.

2. Komisija prikuplja i održava ažurnim popis točnih funkcija koje se smatraju istaknutim javnim funkcijama na razini institucija i tijela Unije. Taj popis uključuje i sve funkcije koje mogu biti povjerene predstavnicima trećih zemalja i međunarodnih tijela akreditiranima na razini Unije.

3. Komisija na temelju popisa predviđenih u stavicama 1. i 2. ovog članka sastavlja jedinstven popis svih istaknutih javnih funkcija za potrebe članka 3. točke 9. Taj se jedinstveni popis objavljuje.

4. Funkcije navedene na popisu iz stavka 3. ovog članka tretiraju se u skladu s uvjetima utvrđenima u članku 41. stavku 2.”;

14. u članku 27. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da obveznici kojima se stranka upućuje poduzmu odgovarajuće korake kako bi osigurali da treća osoba na zahtjev odmah dostavi relevantne preslike identifikacijskih podataka i podataka o provjeri, uključujući, ako su dostupni, podatke pribavljene sredstvima elektroničke identifikacije, relevantnim uslugama povjerenja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 ili bilo kojim drugim sigurnim, daljinskim ili elektroničkim postupkom identifikacije koji su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatila relevantna nacionalna tijela.”;

15. članak 30. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Države članice osiguravaju da se od korporativnih i drugih pravnih subjekata osnovanih na njihovu državnom području zahtijeva da pribave i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o svojem stvarnom vlasništvu, kao i detalje o vlasničkim udjelima koje drže. Države članice osiguravaju da kršenja ovog članka podliježu učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim mjerama ili sankcijama.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice zahtijevaju da stvarni vlasnici korporativnih ili drugih pravnih subjekata, što uključuje vlasništvo putem dionica, prava glasa, vlasničkih udjela, udjela dionica koje glase na donositelja ili putem kontrole drugim sredstvima, tim subjektima pružaju sve informacije koje su korporativnom ili drugom pravnom subjektu potrebne radi ispunjavanja zahtjeva iz prvog podstavka.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice zahtijevaju da su informacije koje se čuvaju u središnjem registru iz stavka 3. odgovarajuće, točne i ažurirane te u tu svrhu uspostavljaju mehanizme. U sklopu takvih mehanizama zahtijeva se da obveznici i, ako je to potrebno i u mjeri u kojoj taj zahtjev nepotrebno ne ometa njihove funkcije, nadležna tijela prijavljuju bilo kakve neusklađenosti koje utvrde između informacija o stvarnom vlasništvu dostupnih u središnjim registrima i informacija o stvarnom vlasništvu koje su njima dostupne. U slučaju prijavljenih neusklađenosti države članice osiguravaju da se poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se neusklađenosti pravodobno otklonile i, ako je to potrebno, da se u međuvremenu u središnji registar unese posebna napomena o tome.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Države članice osiguravaju da su informacije o stvarnom vlasništvu u svim slučajevima dostupne:

(a) nadležnim tijelima i FOJ-evima bez ikakvih ograničenja;

(b) obveznicima, u okviru dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II.;

(c) cjelokupnoj javnosti.

Osobama iz točke (c) dopušta se pristup barem informacijama o imenu, mjesecu i godini rođenja, zemlji boravišta i državljanstvu stvarnog vlasnika te prirodi i opsegu vlasničkog udjela koji drži.

Države članice mogu, pod uvjetima koje treba utvrditi u nacionalnom pravu, omogućiti pristup dodatnim informacijama koje omogućuju identifikaciju stvarnog vlasnika. Te dodatne informacije uključuju barem informacije o datumu rođenja ili podatke za kontakt, u skladu s pravilima o zaštiti podataka.”;

(d) umeće se sljedeći stavak:

„5.a Države članice mogu odlučiti da informacije koje se čuvaju u njihovim nacionalnim registrima iz stavka 3. stave na raspolaganje uz uvjet registracije putem interneta i plaćanja naknade, koja ne smije premašivati administrativne troškove stavljanja informacija na raspolaganje, uključujući troškove održavanja i daljnjeg razvoja registra.”;

(e) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Države članice osiguravaju da nadležna tijela i FOJ-evi imaju pravodoban i neograničen pristup svim informacijama koje se čuvaju u središnjem registru iz stavka 3. bez upozoravanja dotičnog subjekta. Države članice obveznicima također omogućuju pravodoban pristup prilikom poduzimanja mjera dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II.

Nadležna tijela koja imaju pristup središnjem registru iz stavka 3. javna su tijela s dodijeljenim odgovornostima za suzbijanje pranja novca ili financiranja terorizma, kao i porezna tijela, nadzornici obveznika i tijela zadužena za istrage ili progon zbog pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma te pronalazačenje i pljenidbu ili zamrzavanje i oduzimanje imovine stečene kaznenim djelima.”;

(f) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Države članice osiguravaju da su nadležna tijela i FOJ-evi u stanju pravodobno i besplatno pružati informacije iz stavaka 1. i 3. nadležnim tijelima i FOJ-evima drugih država članica.”;

(g) stavci 9. i 10. zamjenjuju se sljedećim:

„9. U iznimnim okolnostima koje treba utvrditi u nacionalnom pravu, u slučajevima kada bi pristup iz stavka 5. prvog podstavka točaka (b) i (c) izložio stvarnog vlasnika nerazmjernom riziku, riziku od prijevare, otmice, ucjene, iznude, zlostavljanja, nasilja ili zastrašivanja ili ako je stvarni vlasnik maloljetna osoba ili iz drugih razloga poslovno nesposoban, države članice mogu predvidjeti izuzeće od takvog pristupa svim informacijama ili dijelu informacija o stvarnom vlasništvu na pojedinačnoj osnovi. Države članice osiguravaju da se navedena izuzeća dodjeljuju nakon detaljne evaluacije iznimne naravi okolnosti. Moraju biti zajamčena prava na administrativno preispitivanje odluke o izuzeću i na djelotvoran pravni lijek. Država članica koja je dodijelila izuzeća objavljuje godišnje statističke podatke o broju dodijeljenih izuzeća i njihova obrazloženja te dostavlja navedene podatke Komisiji.

Izuzeća dodijeljena na temelju prvog podstavka ovog stavka ne primjenjuju se na kreditne institucije i financijske institucije ni na obveznike iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočke (b) koji su javni službenici.

10. Države članice osiguravaju da središnji registri iz stavka 3. ovog članka budu međusobno povezani putem europske središnje platforme uspostavljene člankom 22. stavkom 1. Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Povezanost središnjih registara država članica s platformom uspostavlja se u skladu s tehničkim specifikacijama i postupcima utvrđenima provedbenim aktima koje Komisija donosi u skladu s člankom 24. Direktive (EU) 2017/1132 i člankom 31.a ove Direktive.

Države članice osiguravaju dostupnost informacija iz stavka 1. ovog članka putem sustava međupovezivanja registara, uspostavljenog člankom 22. stavkom 1. Direktive (EU) 2017/1132, u skladu s nacionalnim zakonima država članica kojima se provode stavci 5., 5.a i 6. ovog članka.

Informacije iz stavka 1. ostaju dostupne putem nacionalnih registara i sustava međupovezivanja registara najmanje pet godina, a najviše 10 godina nakon što se korporativni ili drugi pravni subjekt izbriše iz registra. Države članice surađuju međusobno i s Komisijom radi provedbe različitih vrsta pristupa u skladu s ovim člankom.

(*) Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.);

16. članak 31. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da se ovaj članak primjenjuje na trustove i druge vrste pravnih aranžmana kao što su, između ostalih, fiducij, određene vrste društava oblika *Treuhand* ili društava oblika *fideicomiso*, ako takvi aranžmani imaju strukturu ili funkcije slične trustovima. Države članice utvrđuju obilježja s pomoću kojih se utvrđuje imaju li pravni aranžmani strukturu ili funkcije slične trustovima u odnosu na takve pravne aranžmane uređene njihovim pravom.

Svaka država članica zahtijeva da upravitelji svakog trusta osnovanog izričitom izjavom (*express trust*), kojim se upravlja u toj državi članici, dobiju i čuvaju odgovarajuće, točne i ažurirane informacije o stvarnom vlasništvu koje se tiču trusta. Te informacije uključuju identitet:

(a) osnivača (jedinog odnosno svih);

- (b) upravitelja (jedinog odnosno svih);
- (c) zaštitnika (jedinog odnosno svih, ako postoje);
- (d) korisnikâ ili skupine korisnika;
- (e) svih ostalih fizičkih osoba koje imaju stvarnu kontrolu nad trustom.

Države članice osiguravaju da kršenja ovog članka podliježu učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim mjerama ili sankcijama.”;

- (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da upravitelji trusta ili osobe s jednakovrijednim položajem u sličnim pravnim aranžmanima, kako je navedeno u stavku 1. ovog članka, pravodobno obznane svoj status i pruže informacije iz stavka 1. ovog članka obveznicima kada, kao upravitelj trusta ili osoba s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu, zasnivaju poslovni odnos ili provode povremenu transakciju iznad pragova utvrđenih u članku 11. točkama (b), (c) i (d).”;

- (c) umeće se sljedeći stavak:

„3.a Države članice zahtijevaju da se informacije o stvarnom vlasništvu nad trustovima osnovanima izričito izjavom i sličnim pravnim aranžmanima, kako je navedeno u stavku 1., čuvaju u središnjem registru stvarnog vlasništva koji je uspostavila država članica u kojoj upravitelj trusta ili osoba s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu ima poslovni nastan ili boravište.

Ako je mjesto poslovnog nastana ili boravišta upravitelja trusta ili osobe s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu izvan Unije, informacije iz stavka 1. čuvaju se u središnjem registru koji je uspostavila država članica u kojoj upravitelj trusta ili osoba s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu ulazi u poslovni odnos ili stječe nekretninu u ime trusta ili sličnog pravnog aranžmana.

Ako upravitelji trusta ili osobe s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu imaju poslovni nastan ili boravište u različitim državama članicama, ili ako upravitelj trusta ili osoba s jednakovrijednim položajem u sličnom pravnom aranžmanu ulazi u višestruke poslovne odnose u ime trusta ili sličnog pravnog aranžmana u različitim državama članicama, potvrda kao dokaz o registraciji ili izvadak s informacijama o stvarnom vlasništvu koje se čuvaju u registru u jednoj od država članica može se smatrati dovoljnim dokazom o ispunjavanju obveze registriranja.”;

- (d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice osiguravaju da su informacije o stvarnom vlasništvu trusta ili sličnog pravnog aranžmana u svim slučajevima dostupne:

- (a) nadležnim tijelima i FOJ-evima bez ikakvog ograničenja;
- (b) obveznicima, u okviru dubinske analize stranke u skladu s poglavljem II.;
- (c) svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja može dokazati legitimni interes;
- (d) svakoj fizičkoj ili pravnoj osobi koja podnese pisani zahtjev u vezi s trustom ili sličnim pravnim aranžmanom koji drži ili ima u vlasništvu kontrolni udio u bilo kojem korporativnom ili drugom pravnom subjektu, osim onih iz članka 30. stavka 1., putem izravnog ili neizravnog vlasništva, uključujući putem udjela dionica koje glase na donositelja ili putem kontrole drugim sredstvima.

Informacije dostupne fizičkim ili pravnim osobama iz prvog podstavka točaka (c) i (d) obuhvaćaju ime, mjesec i godinu rođenja te zemlju boravišta i državljanstvo stvarnog vlasnika, kao i prirodu i opseg vlasničkog udjela koji drži.

Države članice mogu, pod uvjetima koje treba utvrditi u nacionalnom pravu, omogućiti pristup dodatnim informacijama koje omogućuju identifikaciju stvarnog vlasnika. Te dodatne informacije uključuju barem datum rođenja ili podatke za kontakt, u skladu s pravilima o zaštiti podataka. Države članice mogu dozvoliti širi pristup informacijama koje se čuvaju u registru u skladu sa svojim nacionalnim pravom.

Nadležna tijela koja imaju pristup središnjem registru iz stavka 3.a javna su tijela s dodijeljenim odgovornostima za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma, kao i porezna tijela, nadzornici obveznika i tijela zadužena za istrage ili progon zbog pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela i financiranja terorizma te pronalazačnje, pljenidbu ili zamrzavanje i oduzimanje imovine stečene kaznenim djelima.”;

(e) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Države članice mogu odlučiti da informacije koje se čuvaju u njihovim nacionalnim registrima iz stavka 3.a stavljaju na raspolaganje uz uvjet registracije putem interneta i plaćanja naknade, koja ne smije premašivati administrativne troškove stavljanja informacija na raspolaganje, uključujući troškove održavanja i daljnjeg razvoja registra.”;

(f) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Države članice zahtijevaju da su informacije koje se čuvaju u središnjem registru iz stavka 3.a odgovarajuće, točne i ažurirane te u tu svrhu uspostavljaju mehanizme. U sklopu takvih mehanizama zahtijeva se da obveznici i, ako je to potrebno i u mjeri u kojoj taj zahtjev nepotrebno ne ometa njihove funkcije, nadležna tijela prijavljuju bilo kakve neusklađenosti koje uoče između informacija o stvarnom vlasništvu dostupnih u središnjim registrima i informacija o stvarnom vlasništvu koje su njima dostupne. U slučaju prijavljenih neusklađenosti države članice osiguravaju da se poduzmu odgovarajuće mjere kako bi se neusklađenosti pravodobno otklonile i, ako je to potrebno, da se u međuvremenu u središnji registar zabilježi posebna napomena o tome.”;

(g) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Države članice osiguravaju da su nadležna tijela i FOJ-evi u stanju pravodobno i besplatno pružati informacije iz stavaka 1. i 3. nadležnim tijelima i FOJ-evima drugih država članica.”;

(h) umeće se sljedeći stavak:

„7.a U iznimnim okolnostima koje treba utvrditi u nacionalnom pravu, u slučajevima kada bi pristup iz stavka 4. prvog podstavka točaka (b), (c) i (d) izložio stvarnog vlasnika nerazmjernom riziku, riziku od prijevare, otmice, ucjene, iznude, zlostavljanja, nasilja ili zastrašivanja ili ako je stvarni vlasnik maloljetna osoba ili iz drugih razloga poslovno nesposoban, države članice mogu predvidjeti izuzeće od takvog pristupa svim informacijama ili dijelu informacija o stvarnom vlasništvu na pojedinačnoj osnovi. Države članice osiguravaju da se navedena izuzeća dodjeljuju nakon detaljne evaluacije iznimne naravi okolnosti. Moraju biti zajamčena prava na administrativno preispitivanje odluke o izuzeću i na djelotvoran pravni lijek. Država članica koja je dodijelila izuzeća objavljuje godišnje statističke podatke o broju dodijeljenih izuzeća i njihova obrazloženja te dostavlja navedene podatke Komisiji.

Izuzeća dodijeljena na temelju prvog podstavka ne primjenjuju se na kreditne institucije i financijske institucije ni na obveznike iz članka 2. stavka 1. točke 3. podtočke (b) koji su javni službenici.

Ako se država članica odluči utvrditi izuzeće u skladu s prvim podstavkom, ona ne ograničava nadležnim tijelima i FOJ-evima pristup informacijama.”;

(i) stavak 8. briše se;

(j) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Države članice osiguravaju da središnji registri iz stavka 3.a ovog članka budu međusobno povezani putem europske središnje platforme uspostavljene člankom 22. stavkom 1. Direktive (EU) 2017/1132. Povezanost središnjih registara država članica s platformom uspostavlja se u skladu s tehničkim specifikacijama i postupcima utvrđenima provedbenim aktima koje Komisija donosi u skladu s člankom 24. Direktive (EU) 2017/1132 i člankom 31.a ove Direktive.

Države članice osiguravaju dostupnost informacija iz stavka 1. ovog članka putem sustava međupovezivanja registara, uspostavljenog člankom 22. stavkom 2. Direktive (EU) 2017/1132, u skladu s nacionalnim zakonima država članica kojima se provode stavci 4. i 5. ovog članka.

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurale da su putem njihovih nacionalnih registara i putem sustava međupovezivanja registara dostupne samo informacije iz stavka 1. koje su ažurirane i koje se odnose na stvarno vlasništvo te da se pristup tim informacijama ostvaruje u skladu s pravilima o zaštiti podataka.

Informacije iz stavka 1. ostaju dostupne putem nacionalnih registara i putem sustava međupovezivanja registara najmanje pet godina, a najviše 10 godina nakon što su razlozi za registriranje informacija o stvarnom vlasništvu, kako je navedeno u stavku 3.a, prestali postojati. Države članice surađuju s Komisijom radi provedbe različitih vrsta pristupa u skladu sa stavicima 4. i 4.a.”;

(k) dodaje se sljedeći stavak:

„10. Države članice priopćuju Komisiji kategorije, opis obilježja, imena i, prema potrebi, pravnu osnovu za trustove i slične pravne aranžmane iz stavka 1. do 10. srpnja 2019. Komisija objavljuje pročišćeni popis takvih trustova i sličnih pravnih aranžmana u *Službenom listu Europske unije* do 10. rujna 2019.

Do 26. lipnja 2020. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojemu se ocjenjuje jesu li svi trustovi i slični pravni aranžmani, kako je navedeno u stavku 1., koji su uređeni pravom država članica ispravno identificirani i jesu li podvrgnuti obvezama utvrđenima u ovoj Direktivi. Komisija prema potrebi poduzima potrebne korake kao odgovor na zaključke iz tog izvješća.”;

17. umeće se sljedeći članak:

„Članak 31.a

Provedbeni akti

Ako je to potrebno, uz provedbene akte koje Komisija donosi u skladu s člankom 24. Direktive (EU) 2017/1132 te u skladu s područjem primjene članaka 30. i 31. ove Direktive, Komisija provedbenim aktima donosi tehničke specifikacije i postupke potrebne za ostvarivanje međupovezanosti središnjih registara država članica kako je navedeno u članku 30. stavku 10. i članku 31. stavku 9. s obzirom na:

- (a) tehničke specifikacije kojima se utvrđuje skup tehničkih podataka potrebnih kako bi platforma mogla ispunjavati svoje funkcije, te način pohrane, uporabe i zaštite takvih podataka;
- (b) zajedničke kriterije prema kojima su informacije o stvarnom vlasništvu dostupne putem sustava međupovezivanja registara, ovisno o razini pristupa koju su odobrile države članice;
- (c) tehničke pojedinosti o načinima stavljanja na raspolaganje informacija o stvarnim vlasnicima;
- (d) tehničke uvjete dostupnosti usluga koje pruža sustav međupovezivanja registara;
- (e) tehničke modalitete o načinima provedbe različitih vrsta pristupa informacijama o stvarnom vlasništvu na temelju članka 30. stavka 5. i članka 31. stavka 4.;
- (f) modalitete plaćanja kada pristup informacijama o stvarnom vlasništvu podliježe plaćanju naknade u skladu s člankom 30. stavkom 5.a i člankom 31. stavkom 4.a, uzimajući u obzir dostupne mogućnosti plaćanja kao što su platne transakcije s udaljenosti.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 64.a stavka 2.

Komisija u svojim provedbenim aktima nastoji ponovno koristiti već uspješno isprobane tehnologije i postojeću praksu. Komisija osigurava da sustavi koje je potrebno razviti ne rezultiraju troškovima većima od onog što je neophodno za provedbu ove Direktive. U provedbenim aktima Komisije naglasak je na transparentnosti i razmjeni iskustava i informacija između Komisije i država članica.”;

18. u članku 32. dodaje se sljedeći stavak:

„9. Ne dovodeći u pitanje članak 34. stavak 2., u kontekstu svojih funkcija svaki FOJ može od bilo kojeg obveznika zatražiti i pribaviti informacije te ih koristiti u svrhu utvrđenu u stavku 1. ovog članka, čak i ako prethodna prijava nije podnesena na temelju članka 33. stavka 1. točke (a) ili članka 34. stavka 1.“;

19. umeće se sljedeći članak:

„Članak 32.a

1. Države članice uspostavljaju centralizirane automatizirane mehanizme, poput središnjih registara ili središnjih elektroničkih sustava za dohvat podataka, kojima se omogućuje pravodobna identifikacija svih fizičkih ili pravnih osoba koje posjeduju ili kontroliraju račune za plaćanja i bankovne račune utvrđene pomoću IBAN-a kako je definirano Uredbom (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (*) te sefove, koje vodi neka kreditna institucija na njihovu državnom području. Države članice obavješćuju Komisiju o obilježjima tih nacionalnih mehanizama.

2. Države članice osiguravaju da informacije koje se čuvaju u centraliziranim mehanizmima iz stavka 1. ovog članka budu izravno dostupne nacionalnim FOJ-evima odmah i u nefiltriranom obliku. Te informacije moraju biti dostupne i nadležnim nacionalnim tijelima kako bi ona mogla ispuniti svoje obveze u skladu s ovom Direktivom. Države članice osiguravaju da svaki FOJ može bilo kojem drugom FOJ-u pravodobno staviti na raspolaganje, u skladu s člankom 53., informacije koje se čuvaju u centraliziranim mehanizmima iz stavka 1. ovog članka.

3. Sljedećim informacijama mora se moći pristupiti i mora ih se moći pretraživati putem centraliziranih mehanizama iz stavka 1.:

- za stranku koja je imatelj računa i svaku osobu koja tvrdi da djeluje u ime stranke: ime, dopunjeno ili ostalim identifikacijskim podacima potrebnima na temelju nacionalnih odredaba kojima se prenosi članak 13. stavak 1. točka (a) ili jedinstvenim identifikacijskim brojem,
- za stvarnog vlasnika stranke koja je imatelj računa: ime, dopunjeno ili ostalim identifikacijskim podacima potrebnima na temelju nacionalnih odredaba kojima se prenosi članak 13. stavak 1. točka (b) ili jedinstvenim identifikacijskim brojem,
- za banku ili račun za plaćanja: IBAN i datumi otvaranja i zatvaranja računa.;
- za sef: ime unajmljivača, dopunjeno ili ostalim identifikacijskim podacima potrebnima na temelju nacionalnih odredaba kojima se prenosi članak 13. stavak 1. ili jedinstvenim identifikacijskim brojem te trajanje najma.

4. Države članice mogu zahtijevati da se ostalim informacijama koje se smatraju ključnima za FOJ-eve i nadležna tijela kako bi oni mogli ispunjavati svoje obveze u skladu s ovom Direktivom mora moći pristupiti i da ih se mora moći pretraživati putem centraliziranih mehanizama.

5. Do 26. lipnja 2020. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojemu se procjenjuju uvjeti i tehničke specifikacije te postupci za osiguravanje sigurne i učinkovite međupovezanosti centraliziranih automatiziranih mehanizama. Prema potrebi to izvješće popraćeno je zakonodavnim prijedlogom.

(*) Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.);

20. umeće se sljedeći članak:

„Članak 32.b

1. Države članice FOJ-evima i nadležnim tijelima osiguravaju pristup informacijama koje omogućuju pravodobnu identifikaciju svih fizičkih ili pravnih osoba koje su vlasnici nekretnina, između ostalog putem registara ili elektroničkih sustava za dohvat podataka ako su takvi registri ili sustavi dostupni.

2. Do 31. prosinca 2020. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojemu se procjenjuju nužnost i proporcionalnost usklađivanja informacija sadržanih u registrima te se procjenjuje potreba za međusobnim povezivanjem tih registara. Prema potrebi to izvješće popraćeno je zakonodavnim prijedlogom.“;

21. u članku 33. stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) dostave sve potrebne informacije izravno FOJ-u, na njegov zahtjev.”;

22. u članku 34. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Samoregulatorna tijela koja su imenovale države članice objavljuju godišnje izvješće koje sadržava informacije o:

(a) mjerama poduzetima u skladu s člancima 58., 59. i 60.;

(b) broju zaprimljenih prijava o kršenjima kako je navedeno u članku 61., ako je to primjenjivo;

(c) broju prijava koje je zaprimilo samoregulatorno tijelo kako je navedeno u stavku 1. i broju prijava koje je samoregulatorno tijelo prosljedilo FOJ-u, ako je to primjenjivo;

(d) broju i opisu mjera provedenih u skladu s člancima 47. i 48., ako je to primjenjivo, kako bi se pratilo poštuju li obveznici svoje obveze u skladu s:

i. člancima od 10. do 24. (dubinska analiza stranke);

ii. člancima 33., 34. i 35. (prijava sumnjivih transakcija);

iii. člankom 40. (vođenje evidencije) i

iv. člancima 45. i 46. (unutarnje kontrole).”;

23. članak 38. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 38.

1. Države članice osiguravaju da se pojedince, uključujući zaposlenike i predstavnike obveznika, koji interno ili FOJ-u prijave sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma pravno zaštiti od izloženosti prijetnjama, odmazdi ili zastrašivanju te posebno od izloženosti nepovoljnim ili diskriminatornim postupcima na radnom mjestu.

2. Države članice osiguravaju da pojedinci koji su izloženi prijetnjama, odmazdi ili zastrašivanju odnosno nepovoljnim ili diskriminatornim postupcima na radnom mjestu zbog prijavljivanja sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma interno ili FOJ-u imaju pravo na siguran način podnijeti pritužbu odgovarajućim nadležnim tijelima. Ne dovodeći u pitanje povjerljivost informacija koje je FOJ prikupio, države članice također osiguravaju da takvi pojedinci imaju pravo na djelotvoran pravni lijek za zaštitu svojih prava u skladu s ovim stavkom.”;

24. u članku 39. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Zabranom utvrđenom u stavku 1. ovog članka ne sprečava se otkrivanje informacija među kreditnim institucijama i financijskim institucijama iz država članica, pod uvjetom da pripadaju istoj grupaciji, ili između tih subjekata i njihovih podružnica i društava kćeri u većinskom vlasništvu s poslovnim nastanom u trećim zemljama, pod uvjetom da te podružnice i ta društva kćeri u većinskom vlasništvu u potpunosti poštuju grupne politike i postupke, između ostalog postupke za razmjenu informacija unutar grupe, u skladu s člankom 45., te pod uvjetom da grupne politike i postupci udovoljavaju zahtjevima utvrđenima u ovoj Direktivi.”;

25. u članku 40. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) u slučaju dubinske analize stranke, kopiju dokumentacije i informacija koje su potrebne kako bi se poštovali zahtjevi dubinske analize stranke utvrđeni u poglavlju II., uključujući, ako postoje, informacije pribavljene sredstvima elektroničke identifikacije, relevantnim uslugama povjerenja kako je utvrđeno u Uredbi (EU) br. 910/2014 ili bilo kojim drugim sigurnim, daljinskim ili elektroničkim, postupkom identifikacije koji su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatila relevantna nadležna tijela, tijekom razdoblja od pet godina nakon završetka poslovnog odnosa sa svojom strankom ili nakon datuma povremene transakcije.”;

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Razdoblje čuvanja iz ovog stavka, uključujući razdoblje daljnjeg čuvanja, koje ne smije biti dulje od pet dodatnih godina, primjenjuje se i u odnosu na podatke kojima se može pristupiti putem centraliziranih mehanizama iz članka 32.a.”;

26. članak 43. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 43

Obrada osobnih podataka na temelju ove Direktive u svrhu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma kako je navedeno u članku 1. smatra se pitanjem od javnog interesa u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).”;

27. članak 44. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 44.

1. U svrhu doprinošenja pripremi procjene rizika na temelju članka 7. države članice osiguravaju svoju sposobnost preispitivanja djelotvornosti svojih sustava za borbu protiv pranja novca ili financiranja terorizma vođenjem opsežne statistike o pitanjima koja su važna za djelotvornost takvih sustava.

2. Statistika iz stavka 1. uključuje:

(a) podatke o veličini i važnosti različitih sektora koji ulaze u područje primjene ove Direktive, uključujući broj fizičkih osoba i subjekata te ekonomsku važnost svakog sektora;

(b) podatke o fazama prijavljivanja i istrage te sudskim fazama u okviru nacionalnog režima SPNFT-a, uključujući broj prijava sumnjivih transakcija koje su podnesene FOJ-u, daljnje aktivnosti u vezi s tim prijavama te, na godišnjoj osnovi, broj slučajeva koji su bili predmetom istrage, broj osoba koje su bile predmetom progona, broj osoba koje su osuđene za kaznena djela pranja novca ili financiranja terorizma, vrste predikatnih kaznenih djela, ako su takve informacije dostupne, te vrijednost imovine u eurima koja je zamrznuta, zaplijenjena ili konfiscirana;

(c) ako su dostupni, podatke o broju i postotku prijava koje su dovele do daljnje istrage, zajedno s godišnjim izvješćem obveznicima u kojem se opisuje korisnost i daljnje aktivnosti u vezi s prijavama koje su ti obveznici podnijeli;

(d) podatke o broju prekograničnih zahtjeva za informacije koje je FOJ podnio, primio, odbio te na koje je djelomično ili u potpunosti odgovorio, a koji su grupirani po zemljama podnositeljicama zahtjeva;

(e) informacije o ljudskim resursima dodijeljenima nadležnim tijelima odgovornima za nadzor SPNFT-a, te ljudskim resursima dodijeljenima FOJ-u za ispunjavanje zadaća navedenih u članku 32.;

(f) broj izravnih i neizravnih nadzornih aktivnosti, broj kršenja utvrđenih zahvaljujući nadzornim aktivnostima te sankcije/administrativne mjere koje su primijenila nadzorna tijela.

3. Države članice osiguravaju da se svake godine objavi konsolidirani pregled njihovih statistika.

4. Države članice svake godine Komisiji dostavljaju statističke podatke iz stavka 2. Komisija objavljuje godišnje izvješće u kojemu se sažimaju i objašnjavaju statistički podatci iz stavka 2. i koje se stavlja na raspolaganje na njezinoj internetskoj stranici.”;

28. u članku 45. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice i europska nadzorna tijela informiraju jedni druge o slučajevima u kojima se pravom treće zemlje ne dopušta provedba politika i postupaka koji se zahtijevaju u skladu sa stavkom 1. U takvim slučajevima može se poduzeti koordinirano djelovanje kako bi se došlo do rješenja. Prilikom procjenjivanja koje treće zemlje ne dopuštaju provedbu politika i postupaka koji se zahtijevaju u skladu sa stavkom 1. države članice i europska nadzorna tijela uzimaju u obzir sva pravna ograničenja koja bi mogla ometati pravilnu provedbu tih politika i postupaka, uključujući tajnost, zaštitu podataka i druga ograničenja kojima se ograničava razmjena informacija koje bi u tu svrhu mogle biti relevantne.”;

29. u članku 47. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da pružatelji usluga razmjene virtualnih i fiducijarnih valuta te pružatelji skrbničke usluge novčanika moraju biti registrirani, da ovlašteni mjenjači i pružatelji usluga unovčenja čekova te pružatelji usluga trusta i trgovačkih društava moraju imati dozvole za rad ili biti registrirani te da pružatelji usluga igara na sreću moraju biti pravno uređeni.”;

30. članak 48. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1.a Kako bi se olakšala i promicala djelotvorna suradnja, a posebice razmjena informacija, države članice Komisiji dostavljaju popis nadležnih tijela za obveznike navedene u članku 2. stavku 1., uključujući njihove podatke za kontakt. Države članice osiguravaju da su informacije koje se dostavljaju Komisiji ažurirane.

Komisija objavljuje registar tih tijela i njihove podatke za kontakt na svojoj internetskoj stranici. Tijela uvrštena u registar u okviru svojih ovlasti služe kao kontaktna točka za ekvivalentna nadležna tijela drugih država članica. Financijska nadzorna tijela država članica također služe kao kontaktna točka za europska nadzorna tijela.

Kako bi se osiguralo odgovarajuće izvršavanje ove Direktive države članice zahtijevaju da svi obveznici podliježu odgovarajućem nadzoru, što uključuje ovlasti za provedbu izravnog i neizravnog nadzora te poduzimaju odgovarajuće i razmjerne administrativne mjere radi ispravljanja situacije u slučaju kršenja.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da nadležna tijela imaju odgovarajuće ovlasti, uključujući ovlast za prinudno dobivanje svih informacija koje su relevantne za praćenje usklađenosti sa zahtjevima i provedbu kontrola, te da imaju odgovarajuće financijske, ljudske i tehničke resurse za obavljanje svojih funkcija. Države članice osiguravaju da je osoblje tih tijela visokog integriteta i da posjeduje odgovarajuće vještine, te da održava visoke profesionalne standarde, uključujući standarde povjerljivosti, zaštite podataka i standarde u pogledu sukoba interesa.”

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice u kojoj obveznik upravlja poslovnim jedinicama nadziru poštuju li navedene poslovne jedinice nacionalne odredbe te države članice kojima se prenosi ova Direktiva.

U slučaju kreditnih i financijskih institucija koje su dio grupacije, države članice osiguravaju da, u svrhe utvrđene u prvom podstavku, nadležna tijela države članice u kojoj matično društvo ima poslovni nastan surađuju s nadležnim tijelima država članica u kojima poslovne jedinice koje su dio grupacije imaju poslovni nastan.

U slučaju poslovnih jedinica iz članka 45. stavka 9. nadzor, kako je navedeno u prvom podstavku ovog stavka, može obuhvaćati poduzimanje prikladnih i proporcionalnih mjera za uklanjanje ozbiljnih propusta koji zahtijevaju hitno djelovanje. Te su mjere privremene i obustavlja ih se kada se utvrđeni propusti uklone, između ostalog uz pomoć nadležnih tijela matične države članice obveznika ili u suradnji s njima, u skladu s člankom 45. stavkom 2.”;

(d) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:

„U slučaju kreditnih i financijskih institucija koje su dio grupacije, države članice osiguravaju da nadležna tijela države članice u kojoj matično društvo ima poslovni nastan nadziru djelotvornu provedbu grupnih politike i postupaka iz članka 45. stavka 1. Države članice u tu svrhu osiguravaju da nadležna tijela države članice u kojoj kreditne i financijske institucije koje su dio grupacije imaju poslovni nastan surađuju s nadležnim tijelima države članice u kojoj matično društvo ima poslovni nastan.”;

31. članak 49. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 49.

Države članice osiguravaju da oblikovatelji politika, FOJ-evi, nadzornici i druga nadležna tijela uključena u SPNFT, kao i porezna tijela i tijela za izvršavanje zakonodavstva, kada djeluju unutar područja primjene ove Direktive, imaju djelotvorne mehanizme koji im omogućuju suradnju i koordinaciju na nacionalnoj razini koja se tiče razvoja i provedbe politika i aktivnosti za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma, između ostalog radi ispunjavanja njihove obveze na temelju članka 7.”;

32. u odjeljku 3. poglavlja VI. umeće se sljedeći pododjeljak:

„Pododjeljak II. a

Suradnja među nadležnim tijelima država članica

Članak 50.a

Države članice ne smiju zabraniti niti postavljati nerazumne ili neopravdano restriktivne uvjete za razmjenu informacija ili pomoć među nadležnim tijelima u svrhe ove Direktive. Države članice posebno osiguravaju da nadležna tijela ne odbiju zahtjev za pomoć zbog toga:

- (a) što se smatra da zahtjev uključuje i porezna pitanja;
- (b) što se u nacionalnom pravu zahtijeva od obveznika da čuvaju tajnost ili povjerljivost, osim u onim slučajevima u kojima su relevantne informacije koje se traže zaštićene pravnom obvezom čuvanja povjerljivosti ili u kojima se primjenjuje pravna obveza čuvanja profesionalne tajne kako je opisano u članku 34. stavku 2.;
- (c) što je u državi članici kojoj se podnosi zahtjev u tijeku istraživanje, istraga ili postupak, osim ako bi pomoć omela to istraživanje, tu istragu ili taj postupak;
- (d) što se priroda ili status ekvivalentnog nadležnog tijela koje podnosi zahtjev razlikuje od prirode ili statusa nadležnog tijela kojem se podnosi zahtjev.”;

33. članak 53. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da FOJ-evi razmjenjuju, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, sve informacije koje mogu biti relevantne za FOJ-ovu obradu ili analizu informacija povezanih s pranjem novca ili financiranjem terorizma i s uključenom fizičkom ili pravnom osobom, bez obzira na vrstu povezanih predikatnih kaznenih djela te čak i ako vrsta povezanih predikatnih kaznenih djela nije utvrđena u trenutku razmjene.”;

(b) u stavku 2. drugom podstavku druga rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Taj FOJ pribavlja informacije u skladu s člankom 33. stavkom 1. i odmah prosljeđuje odgovore.”;

34. u članku 54. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice osiguravaju da FOJ-evi imenuju barem jednu osobu za kontakt ili kontaktnu točku koja će biti odgovorna za zaprimanje zahtjeva za informacije od FOJ-eva iz drugih država članica.”;

35. u članku 55. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Države članice osiguravaju da se prethodna suglasnost FOJ-a od kojeg su zatražene informacije, za distribuciju informacija nadležnim tijelima, dodijeli odmah i u najvećoj mogućoj mjeri, bez obzira na vrstu povezanih predikatnih kaznenih djela. FOJ od kojeg su zatražene informacije ne smije uskratiti svoju suglasnost za takvu distribuciju, osim ako bi to bilo izvan područja primjene njegovih odredaba o SPNFT-u ili bi moglo omesti istragu, ili na neki drugi

način ne bi bilo u skladu s temeljnim načelima nacionalnog prava te države članice. Svako uskraćivanje dodjele suglasnosti mora se odgovarajuće obrazložiti. Te se iznimke moraju pobliže odrediti na način da se spriječe zlouporaba i nepotrebna ograničenja distribucije informacija nadležnim tijelima.”;

36. članak 57. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 57.

Razlikama u nacionalnim pravima, između definicija predikatnih kaznenih djela, kako je navedeno u članku 3. točki 4., ne smije se ometati sposobnost FOJ-eva u pružanju pomoći drugom FOJ-u niti se njima smije ograničavati razmjenu, distribuciju i upotrebu informacija na temelju članka 53., 54. i 55.”;

37. u odjeljku 3. poglavlja VI. dodaje se sljedeći pododjeljak:

„Pododjeljak III.a

Suradnja između nadležnih tijela koja nadziru kreditne i financijske institucije i drugih tijela koja imaju obvezu čuvanja profesionalne tajne

Članak 57.a

1. Države članice zahtijevaju da se obveza čuvanja profesionalne tajne primjenjuje na sve osobe koje rade ili su radile za nadležna tijela koja nadziru poštuju li kreditne i financijske institucije odredbe ove Direktive, kao i na revizore ili stručnjake koji djeluju u ime tih nadležnih tijela.

Ne dovodeći u pitanje slučajeve koji su obuhvaćeni kaznenim pravom, povjerljive informacije koje osobe iz prvog podstavka dobiju tijekom obavljanja svojih dužnosti u skladu s ovom Direktivom smiju se otkriti samo u sažetom ili općenitom obliku, na način da nije moguće identificirati pojedinačne kreditne i financijske institucije.

2. Stavkom 1. ne sprečava se razmjena informacija među:

- (a) nadležnim tijelima koja nadziru kreditne i financijske institucije unutar jedne države članice u skladu s ovom Direktivom ili drugim zakonodavnim aktima koji se odnose na nadzor kreditnih i financijskih institucija;
- (b) nadležnim tijelima koja nadziru kreditne i financijske institucije u različitim državama članicama u skladu s ovom Direktivom ili drugim zakonodavnim aktima koji se odnose na nadzor kreditnih i financijskih institucija, uključujući Europsku središnju banku (ESB) kada djeluje u skladu s Uredbom Vijeća (EU) br. 1024/2013 (*). Navedena razmjena informacija podliježe uvjetima obveze čuvanja profesionalne tajne navedenima u stavku 1.

Do 10. siječnja 2019. nadležna tijela koja nadziru kreditne i financijske institucije u skladu s ovom Direktivom te ESB, kada djeluje na temelju članka 27. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1024/2013 i članka 56. prvog podstavka točke (g) Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća (**), uz potporu europskih nadzornih tijela, sklapaju sporazum o praktičnim modalitetima razmjene informacija.

3. Nadležna tijela koja nadziru kreditne i financijske institucije koje primaju povjerljive informacije kako je navedeno u stavku 1. koriste se tim informacijama samo:

- (a) pri obavljanju svojih dužnosti u skladu s ovom Direktivom ili drugim zakonodavnim aktima u području SPNFT-a, bonitetnih propisa te nadzora kreditnih i financijskih institucija, uključujući određivanje sankcija;
- (b) u slučaju žalbe protiv odluke nadležnog tijela koje nadzire kreditne i financijske institucije, uključujući sudske postupke;
- (c) u sudskim postupcima pokrenutima na temelju posebnih odredaba koje su predviđene u pravu Unije koje je doneseno u području ove Direktive ili u području bonitetnih propisa te nadzora kreditnih i financijskih institucija.

4. Države članice osiguravaju da nadležna tijela koja nadziru kreditne i financijske institucije međusobno surađuju u najvećoj mogućoj mjeri u svrhe ove Direktive, bez obzira na njihovu prirodu ili status. Takva suradnja obuhvaća i sposobnost nadležnog tijela od kojeg je zatražena pomoć da u okviru svojih ovlasti provodi istraživanja u ime nadležnog tijela koje je pomoć zatražilo, a obuhvaća i naknadnu razmjenu informacija pribavljenih u okviru takvih istraživanja.

5. Države članice mogu dozvoliti svojim nacionalnim nadležnim tijelima koja nadziru kreditne i financijske institucije sklapanje sporazuma o suradnji kojima se predviđa suradnja i razmjena povjerljivih informacija s nadležnim tijelima trećih zemalja koja su ekvivalentna tim nacionalnim nadležnim tijelima. Takvi se sporazumi o suradnji sklapaju na temelju uzajamnosti i samo ako otkrivene informacije podliježu jamstvu o zahtjevima u pogledu obveze čuvanja profesionalne tajne koje je barem jednakovrijedno onom iz stavka 1. Povjerljive informacije razmijenjene u skladu s tim sporazumima o suradnji koriste se u svrhu obavljanja nadzornih zadaća tih tijela.

Ako razmijenjene informacije potječu iz druge države članice, smiju se otkriti samo uz izričitu suglasnost nadležnog tijela koje je te informacije podijelilo te, ovisno o slučaju, isključivo u svrhe za koje je to tijelo dalo svoju suglasnost.

Članak 57.b

1. Neovisno o članku 57.a stavcima 1. i 3. te ne dovodeći u pitanje članak 34. stavak 2., države članice mogu dozvoliti razmjenu informacija među nadležnim tijelima u istoj državi članici ili u različitim državama članicama, između nadležnih tijela i tijela kojima je povjeren nadzor subjekata financijskog sektora te fizičkih ili pravnih osoba koje obavljaju svoje profesionalne djelatnosti kako je navedeno u članku 2. stavku 1. točki 3. i tijela koja su na temelju zakona odgovorna za nadzor financijskih tržišta prilikom obavljanja njihovih nadzornih funkcija.

Primljene informacije u svakom slučaju podliježu zahtjevima u pogledu obveze čuvanja profesionalne tajne koji su barem jednakovrijedni onima iz članka 57.a stavka 1.

2. Neovisno o članku 57.a stavcima 1. i 3., države članice mogu, na temelju odredaba utvrđenih u nacionalnom pravu, dozvoliti otkrivanje određenih informacija drugim nacionalnim tijelima koja su na temelju zakona odgovorna za nadzor financijskih tržišta ili koja imaju dodijeljene odgovornosti u području suzbijanja ili istraživanja pranja novca, povezanih predikatnih kaznenih djela ili financiranja terorizma.

Međutim, povjerljive informacije razmijenjene u skladu s ovim stavkom smiju se koristiti samo u svrhu obavljanja pravnih zadaća dotičnih tijela. Osobe koje imaju pristup takvim informacijama podliježu zahtjevima u pogledu obveze čuvanja profesionalne tajne koji su barem jednakovrijedni onima iz članka 57.a stavka 1.

3. Države članice mogu dozvoliti da se određene informacije povezane s nadzorom nad kreditnim institucijama radi osiguravanja usklađenosti s ovom Direktivom otkriju parlamentarnim istražnim odborima, revizorskim sudovima i drugim subjektima zaduženima za istraživanja, u njihovoj državi članici, pod sljedećim uvjetima:

- (a) ti subjekti imaju precizno utvrđen mandat, u skladu s nacionalnim pravom, za istragu ili kontroliranje rada tijela odgovornih za nadzor nad tim kreditnim institucijama ili za propise kojima se taj nadzor uređuje;
- (b) te su informacije nužne za ispunjavanje mandata iz točke (a);
- (c) osobe koje imaju pristup informacijama podliježu zahtjevima u pogledu obveze čuvanja profesionalne tajne u skladu s nacionalnim pravom, koji su barem jednakovrijedni onima iz članka 57.a stavka 1.;
- (d) informacije koje potječu iz druge države članice smiju se obznaniti samo uz izričitu suglasnost nadležnih tijela koja su te informacije otkrila te isključivo u svrhe za koje su ta tijela dala suglasnost.

(*) Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

(**) Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama i investicijskim društvima, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

38. u članku 58. stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Države članice osim toga osiguravaju da ako njihova nadležna tijela utvrde kršenja koja podliježu kaznenim sankcijama, ona o tome pravodobno obavijeste tijela za izvršavanja zakonodavstva.”;

39. članak 61. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice osiguravaju da nadležna tijela te, ako je to primjenjivo, samoregulatorna tijela uspostave djelotvorne i pouzdane mehanizme za poticanje prijavljivanja nadležnim tijelima te, ako je to primjenjivo, samoregulatornim tijelima, potencijalnih ili stvarnih kršenja nacionalnih odredaba kojima se prenosi ova Direktiva.

One u tu svrhu uspostavljaju jedan ili više sigurnih komunikacijskih kanala za podnošenje prijave iz prvog podstavka. Takvim se kanalima osigurava da je identitet osoba koje pružaju informacije poznat samo nadležnim tijelima te, ako je to primjenjivo, samoregulatornim tijelima.”;

(b) u stavku 3. dodaju se sljedeći podstavci:

„Države članice osiguravaju da se pojedince, uključujući zaposlenike i predstavnike obveznika, koji interno ili FOJ-u prijave sumnju na pranje novca ili financiranje terorizma pravno zaštiti od izloženosti prijetnjama, odmazdi ili zastrašivanju te posebno od izloženosti nepovoljnim ili diskriminatornim postupcima na radnom mjestu.

Države članice osiguravaju da pojedinci koji su izloženi prijetnjama, zastrašivanju odnosno nepovoljnim ili diskriminatornim postupcima na radnom mjestu zbog prijavljivanja sumnje na pranje novca ili financiranje terorizma interno ili FOJ-u imaju pravo na siguran način podnijeti pritužbu odgovarajućim nadležnim tijelima. Ne dovodeći u pitanje povjerljivost informacija koje je FOJ prikupio, države članice također osiguravaju da takvi pojedinci imaju pravo na djelotvoran pravni lijek za zaštitu svojih prava u skladu s ovim stavkom.”;

40. umeće se sljedeći članak:

„Članak 64.a

1. Komisiji pomaže Odbor za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma („Odbor”) kako je naveden u članku 23. Uredbe (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća (*). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 (**).

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

(*) Uredba (EU) 2015/847 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o informacijama koje su priložene prijenosu novčanih sredstava i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1781/2006 (SL L 141, 5.6.2015., str. 1.).

(**) Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).”;

41. članak 65. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 65.

1. Do 11. siječnja 2022. te svake tri godine nakon toga Komisija sastavlja izvješće o provedbi ove Direktive i podnosi ga Europskom parlamentu i Vijeću.

To izvješće posebno uključuje:

(a) opis usvojenih specifičnih mjera i uspostavljenih mehanizama na razini Unije i razini država članica kako bi se spriječili i nastojali riješiti nadolazeći problemi i nove pojave koje predstavljaju prijetnju financijskom sustavu Unije;

(b) daljnje mjere poduzete na razini Unije i na razini država članica na temelju problematičnih pitanja na koja im je skrenuta pozornost, uključujući pritužbe u vezi s nacionalnim propisima kojima se ometaju nadzorne i istražne ovlasti nadležnih tijela i samoregulatornih tijela;

- (c) opis u vezi s dostupnošću relevantnih informacija za nadležna tijela i FOJ-eve država članica radi sprečavanje korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma;
- (d) opis u vezi s međunarodnom suradnjom i razmjenom informacija između nadležnih tijela i FOJ-eva;
- (e) opis djelovanja koje Komisija mora poduzeti kako bi provjerila postupaju li države članice u skladu s ovom Direktivom te kako bi procijenila nadolazeće probleme i nove pojave u državama članicama;
- (f) analizu izvedivosti specifičnih mjera i mehanizama na razini Unije i na razini država članica u pogledu mogućnosti za prikupljanje informacija o stvarnom vlasništvu korporativnih i drugih pravnih subjekata osnovanih izvan Unije i za pristupanje tim informacijama, te proporcionalnosti mjera iz članka 20. točke (b);
- (g) evaluaciju načina poštovanja temeljnih prava i načela priznatih Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

Prvom izvješću, koje se treba objaviti do 11. siječnja 2022., prilažu se, ako je to potrebno, odgovarajući zakonodavni prijedlozi, uključujući, prema potrebi, one u vezi s virtualnim valutama, ovlaštenjima za uspostavu i održavanje središnje baze podataka dostupne FOJ-evima u kojoj se registriraju identiteti korisnika i adrese novčanika, kao i s obrascima za samoprijavlivanje za korisnike virtualnih valuta, te u vezi s poboljšanjem suradnje među uredima za povrat imovine u državama članicama i primjenom, na temelju procjene rizika, mjera iz članka 20. točke (b).

2. Do 1. lipnja 2019. Komisija ocjenjuje okvir za suradnju FOJ-eva s trećim zemljama te prepreke i mogućnosti za poboljšanje suradnje među FOJ-evima u Uniji, uključujući mogućnost uspostave mehanizma za koordinaciju i potporu.

3. Komisija, prema potrebi, podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću radi ocjene potrebe i razmjernosti smanjenja postotka za utvrđivanje stvarnog vlasništva pravnih subjekata s obzirom na preporuke međunarodnih organizacija i stručnjaka zaduženih za određivanje standarda nadležnih u području sprečavanja pranja novca i borbe protiv financiranja terorizma koje su rezultat novih ocjena, te prema potrebi predstavlja zakonodavni prijedlog.”;

42. u članku 67. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebi radi usklađivanja s ovom Direktivom do 26. lipnja 2017.

Države članice primjenjuju članak 12. stavak 3. od 10. srpnja 2020.

Države članice uspostavljaju registre iz članka 30. do 10. siječnja 2020. i registre iz članka 31. do 10. ožujka 2020. te centralizirane automatizirane mehanizme iz članka 32.a do 10. rujna 2020.

Komisija osigurava međupovezanost registara iz članaka 30. i 31. u suradnji s državama članicama do 10. ožujka 2021.

Države članice Komisiji odmah dostavljaju tekst mjera navedenih u ovom stavku.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.”;

43. u Prilogu II. točki 3. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„(3) Čimbenici geografskog rizika – registracija, poslovni nastan, boravište u:”

44. Prilog III. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki 1. dodaje se sljedeća točka:

„(g) stranka je državljanin treće zemlje koji traži pravo na boravak ili državljanstvo u državi članici u zamjenu za transfere kapitala, kupnju nekretnina ili državnih obveznica ili ulaganja u korporativne subjekte u toj državi članici.”;

(b) točka 2. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) poslovni odnosi ili transakcije s nenazočnom strankom, bez određenih oblika zaštite kao što su sredstva elektroničke identifikacije, relevantne usluge povjerenja kako su definirane u Uredbi (EU) br. 910/2014 ili bilo koji drugi siguran, daljinski ili elektronički, postupak identifikacije koji su regulirala, priznala, odobrila ili prihvatila relevantna nacionalna tijela;”;

ii. dodaje se sljedeća točka:

„(f) transakcije povezane s naftom, oružjem, plemenitim kovinama, duhanskim proizvodima, kulturnim artefaktima i drugim predmetima od arheološkog, povijesnog, kulturnog i vjerskog značaja ili od izuzetne znanstvene vrijednosti, te s bjelokošću i zaštićenim vrstama.”.

Članak 2.

Izmjena Direktive 2009/138/EZ

U članku 68. stavku 1. točki (b) Direktive 2009/138/EZ dodaje se sljedeća podtočka:

„iv. tijela nadležnih za nadzor nad obveznicima navedenima u članku 2. stavku 1. točkama 1. i 2. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*) radi usklađenosti s tom direktivom;

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).”.

Članak 3.

Izmjena Direktive 2013/36/EU

U članku 56. prvom stavku Direktive 2013/36/EU dodaje se sljedeća točka:

„(g) tijela nadležnih za nadzor nad obveznicima navedenima u članku 2. stavku 1. točkama 1. i 2. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*) radi usklađenosti s tom direktivom.

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).”.

Članak 4.

Prenošenje

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 10. siječnja 2020. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 6.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 30. svibnja 2018.

Za Europski parlament
Predsjednik
A. TAJANI

Za Vijeće
Predsjednik
L. PAVLOVA
